

ספורט ימי – חוף הסיפאלס

הקדמה - עיקרי הממצאים וההמלצות

1. כללי

1.1 מנכ"לית העירייה פנתה למבקרת העירייה בבקשה לערוך ביקורת בתחום פעילות הספורט הימי המתקיימת בחוף הסיפאלס בעיר. לדבריה, היא התרשמה שהפעילות במקום אינה מוסדרת, ואין גורם עירוני אחד שמנהל את הפעילות וש אחראי עליה. כמו כן, התקבלו חוות דעת של מהנדס העיר על מסוכנות מרבית המבנים המצויים בחוף זה.

1.2 בחוף הסיפאלס פועלים שלושה גופים שונים לשם קיום פעילות הספורט הימי: ביה"ס לחינוך ולספורט ימי של משרד החינוך שעליו אחראית המחלקה לחינוך יסודי באגף החינוך, שבט צופי ים הפועלים במסגרת תנועת הנוער ובשיתוף פעולה עם המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, ו"מועדון השייטים" השייך לעמותת זבולון.

1.3 גופים אלו אחראים לכלל פעילות הספורט הימי המתקיימת בחוף הסיפאלס במסגרת החינוך הפורמלי והבלתי פורמלי.

1.4 יש לציין, כי בחוף תאיו בעיר פועלת עמותה נוספת "הגל שלי", אולם אין לה כל קשר לפעילות הספורט הימי המתקיימת בחוף הסיפאלס, ואף לא לגופים הפועלים בחוף זה.

1.5 להדגשה, במהלך הביקורת אירע מקרה של אסון חמור ביותר של נפילת ילד מצוק בחוף הסיפאלס אשר למרבה הצער גרמה למותו. הביקורת המתוארת בדוח זה אינה נוגעת כלל וכלל לאירוע אשר מטופל על ידי הגורמים המוסמכים לכך (משטרת ישראל).

2. תוכנית הביקורת

2.1 הביקורת בחנה את אופן ניהול וביצוע פעילות החינוך והספורט הימי באמצעות שלושת הגופים המצויים בחוף הסיפאלס.

2.2 הביקורת התמקדה בשנים 2017-2019 ובדקה את הנושאים שלהלן:

2.2.1 היקף ומהות הפעילות הימית המתקיימת בחוף הסיפאלס על ידי הגופים השונים.

2.2.2 ההסכמים הקיימים בין הגופים הפועלים בחוף הסיפאלס לבין העירייה או/ו משרד החינוך או/ו החברה לתרבות פנאי וספורט.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

2.2.3 תחזוקת המבנים הממוקמים בחוף הסיפאלאס שבהם מתקיימת פעילות הספורט הימי.

2.2.4 ניהול הציוד הימי ואחזקתו.

2.2.5 סך התקציב המיועד לפעילות הספורט הימי ואופן ניצולו.

2.3 הביקורת נפגשה במהלך עבודתה עם מנהל ביה"ס לחינוך ימי, מנהלת המחלקה לחינוך יסודי, מנהל מחלקת נוער בחברה לתפוי"ס, מנהל אגף החינוך, סגן סמנכ"לית קהילה, מנכ"ל החברה לתפוי"ס וסמנכ"לית קהילה.

2.4 הביקורת כללה נתונים שנאספו במהלך הבדיקות שבוצעו והסיורים בחוף הסיפאלאס, מסמכים המתעדים את הפעילות בתחום הספורט הימי, וסיכומי מפגשים עם בעלי תפקידים הנוגעים לפעילות זאת.

3. סיכום הביקורת

3.1 בתום הביקורת נדונו ממצאיה עם מנכ"לית העירייה, סמנכ"לית קהילה, מנהל אגף החינוך, מנהלת המחלקה לחינוך יסודי, מנכ"ל החברה לתפוי"ס, מנהל מחלקת נוער בחברה לתפוי"ס ומנהל ביה"ס לחינוך ימי.

3.2 מנכ"לית העירייה הנחתה לקיים דיון עם הנהלת העיר (ראש עיר וסגניו) על מנת לקבל הנחיות לפעולה בהתאם למדיניות שתיקבע בנוגע לפעילות של כלל הגופים בחוף הסיפאלאס בתחום הספורט הימי. בהתאם למדיניות זו ינתן תקציב הולם וראוי ליישומה.

3.3 בנוסף, בוצעו עבודות לתחזוקת המבנים ולתיקון הליקויים ובשלב זה אין אישור לאכלוס.

3.4 מנהל אגף החינוך סבור, כי לאור מורכבות הפעלתו של ביה"ס לחינוך הימי בשל אופיו וייחודו, וכן בשל העובדה, כי בחוף הסיפאלאס פועלים גם שבט "צופי ים" ומועדון השייטים "זבולון", יש לפעול להסדרת הפעלתו של ביה"ס, כולל הגדרת סמכויות ואחריות של כל אחד מהגופים והמנהלים האחראים על תחום זה בעירייה ובחברה לתרבות פנאי וספורט. לדבריו, קודם לכן, אין לאפשר את הפעלתו של ביה"ס אוו חזרתם של התלמידים לפעילות בחוף הסיפאלאס.

3.5 לטענתו של מנהל אגף החינוך, מתקיימים דיונים שונים הנוגעים להפעלתו של ביה"ס לחינוך ימי, והנהלת אגף החינוך אינה מוזמנת אליהם ואינה שותפה להם, ובכך נמנע מהנהלת אגף החינוך מידע חשוב ואפשרות להביע דיעה, לבקש בקשה וכו'.

3.6 בד בבד, יש לפעול להשלמת כל התיקונים של הליקויים הבטיחותיים שנמצאו בבדיקות שנערכו על ידי המהנדסים מטעם אגף הנדסה והממונה על הבטיחות במוסדות החינוך.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

3.7 מן הראוי, לבחון גם את התנאים והצרכים להפעלתו של ביה"ס לחינוך ימי והפעילויות הבלתי פורמליות (של תנועת הנוער "צופי ים" ומועדון השייטים - זבולון) המתקיימות בחוף הסיפאלאס, ולהכין תוכנית סדורה כוללת ומקיפה על מנת לאפשר לתלמידים פעילות ימית משמעותית וראוייה.

3.8 מנהל ביה"ס לחינוך הימי, פונה בבקשה לעירייה להסדיר את כל הנושאים הנוגעים להפעלת ביה"ס, מתוך כוונה ורצון לחדש את הפעילות בהקדם. לדבריו, אם לא תתקבלנה החלטות בזמן הקרוב, לא ניתן יהיה להתחייב בפני הנהלות בתי הספר, כי תתקיים תוכנית לימודים של החינוך הימי, והן יבנו את מערכת הלימודים ללא תוכנית זו, כך שביה"ס לחינוך ימי לא יוכל לפעול בשנת תשפ"א.

ממצאי הביקורת העיקריים

4. כללי

4.1 הביקורת התרשמה, כי פעילות הספורט והחינוך הימי בבת-ים, הכוללת את בית-הספר לחינוך ימי, שבט הצופים "צופי ים" ועמותת "מועדון השייטים – זבולון", המתרחשת בחוף הסיפאלאס, והמהווה את מוקד הפעילות בתחום זה, מצומצמת ביחס למה שניתן היה לצפות מעיר השוכנת בסמוך לים.

4.2 הדבר מוצא את ביטויו מבחינת היקף הפעילות, כמות המשתתפים/בני הנוער הנוטלים חלק בפעילות זו, מספר התלמידים המגיעים מבתי-הספר ללמוד ולהעשיר את הידע בתחום זה, השקעת המשאבים הכספיים העירוניים המועטים באופן יחסי, ומצבם הפיזי הבלתי ראוי של המשרדים, כיתת הלימוד והמתקנים המשרתים את בני הנוער הנוטלים חלק בפעילות זו, הן של ביה"ס לחינוך ימי והן של "צופי ים" ומועדון השייטים.

4.3 מצב זה ראוי לבחינה יסודית ומעמיקה מצד הנהלת העירייה, תוך התחשבות במצבה הכלכלי, וקבלת החלטות באשר לעתיזו של ענף הספורט הימי בעיר בת ים.

5. הספורט הימי

5.1 ענף הספורט הימי בבת-ים הינו ענף ספורט ותיק הפועל בחוף הסיפאלאס מראשית ימיה של המדינה.

5.2 ענף זה הצמיח מתוך שורותיו ספורטאים מצטיינים שהגיעו להישגים ברמה הארצית והעולמית. חלקם עשו חייל ואף הגיעו לתפקידים בכירים רמי דרג בחיל-הים או בצי הסוחר הישראלי.

5.3 כאמור, פעילות הספורט הימי בבת-ים מרוכזת בחוף הסיפאלאס ומתקיימת באמצעות שלושת הגופים הבאים: ביה"ס לחינוך ימי, מועדון השייטים בת-ים - זבולון ותנועת הנוער הצופים – שבט "צופי ים".

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

5.4 כמו ענפי ספורט אחרים בבת-ים, שעשו בעבר חייל והגיעו להישגים נאים ברמה הארצית והביאו כבוד רב לעיר, שקע והדרדר ענף הספורט הימי לפני שנים רבות, וכיום נוטלים חלק בפעילות זו ספורטאים בודדים.

5.5 היעדר תקציבים הן מהעירייה והן מעמותות הספורט, ועלות כספית גבוהה של רכישת ציוד הספורט הימי ואחזקתו, ביחד עם מתקני הספורט הימי המוזנחים והבלתי מתוחזקים, גרמו לכך שמעטים הם בני הנוער הפונים לעסוק בספורט זה, וכאשר צומח לעתים כשרון ברמה המקומית מהר מאד הוא עוזב את העיר, ופונה לאחת העמותות הגדולות והמבוססות יותר היכולות להעניק לו אמצעים ותנאים המאפשרים לו להתאמן ברמה גבוהה.

5.6 למעשה, אין תמיכה עירונית לעמותות "מועדון השייטים – זבולון", כפי שאין תמיכה עירונית לעמותות ספורט אחרות, בשל מצבה הכלכלי הקשה של העירייה והימצאותה בתוכנית הבראה.

5.7 זאת להוציא, ההקצבה הכספית שמקצה משרד החינוך מדי שנה למספר עמותות ספורט אשר עומדות בתבחינים שנקבעו על ידי המנהלים המקצועיים במשרד החינוך, ועליה מחוייבת העירייה להוסיף שקל מול שקל. סך התמיכה העירונית לכלל העמותות הללו מסתכמת בכ- 200,000 ₪ לשנה, ויחד עם התמיכה של משרד החינוך סך התמיכה היא כ-400,000 ש"ח לכלל העמותות (7 במספר נכון לשנת תש"פ) העומדות בתבחינים. יש לציין, כי ענף השייט לא נכלל בתקציב זה.

5.8 בעבר, בשנת 1992, עם הקמתו של בית-הספר לחינוך ימי של העירייה, נחתם הסכם בין העמותה ובין העירייה, המחייב את העמותה לספק לביה"ס לחינוך ימי, חשמל ומים חמים, שימוש בציוד ספורט של העמותה ואחסון הציוד של בית-הספר הימי במחסן העמותה, ובתמורה לכך שולם תשלום שנתי של 8,000 ש"ח (קודם לכן, התשלום היה גבוה יותר ועמד על 12,000 ש"ח), אולם תשלומים אלו הופסקו בשנת 2001 ומאז העמותה אינה מקבלת כל תשלום מהעירייה.

5.9 מנהלת המחלקה לחינוך יסודי טוענת, כי לדעתה תשלומים אלו הופסקו משום שנערכה הפרדה של מוני החשמל והמים, כך שהעמותה הפסיקה לשלם בגין צריכת החשמל וצריכת המים של ביה"ס לחינוך ימי.

5.10 לעמותת "מועדון השייטים – זבולון" שטחים ומבנים הנמצאים בבעלותם לאחר שנקנו מרשות הפיתוח. חלק מהמבנים הושכרו תמורת דמי שכירות שנתיים ליו"ר המועדון מר א. א. המפעיל במקום מועדון שייט וחנות לממכר ציוד ימי בשם "לגונה".

6. בית הספר לחינוך ימי

- 6.1 ביה"ס לחינוך ימי בת ים הממוקם בחוף הסיפאלס פועל מזה כ- 30 שנה, בפקוח משרד החינוך ובכפופות למחלקה לחינוך יסודי באגף החינוך בעירייה.
- 6.2 ביה"ס פועל ממישה ימים בשבוע, כאשר בכל יום מגיעות לבית הספר ארבע כיתות מבתי ספר שונים, בהסעה המאורגנת והממומנת על-ידי העירייה.
- 6.3 מבנה ביה"ס כולל חדר מנהל, חדר מורים וחדר אב הבית. חדרים אלו צמודים למחסן גדול שבו מאוחסן ציוד רב המשמש את הספורט הימי, (כולל סירות וקיאקים) וכן לחדר נוסף המשמש לעיתים ככיתת לימוד. המחסן וכיתת הלימוד הינם בבעלות עמותת "מועדון השייטים - זבולון" הפועלת גם היא בחוף הסיפאלס. עמותה זו מאפשרת לביה"ס לחינוך ימי להשתמש במחסן ובכיתת הלימוד, ללא תמורה כספית.
- 6.4 המנהלים והמורים בבתי הספר לחינוך ולספורט ימי ובבתי הספר היסודיים המזיינים אותם, פועלים בשיתוף פעולה ליצירת חוויה חינוכית ולימודית משמעותית לתלמידים.
- 6.5 במסגרת השיעורים בחינוך ובספורט הימי רוכשים התלמידים ידע, מיומנות וניסיון בהשטת כלי שייט באופן עצמאי, כחלק מצוות או כמפקדים. כמו כן, הם לומדים להתגבר על תקלות בכוחות עצמם או בעבודת צוות, ורוכשים התמצאות בסיסית במרחבי הים.

7. צוות המורים והעובדים

- 7.1 בצוות ההוראה של ביה"ס לחינוך ימי מנהל ביה"ס ו- 9 מורים מקצועיים שהינם עובדי משרד החינוך. 5 מבין המורים ומנהל ביה"ס מועסקים במשרה מלאה ו- 4 מורים נוספים מועסקים בחלקיות משרה.
- 7.2 בנוסף, בביה"ס לחינוך ימי מועסק אב בית בהיקף משרה של 100%, אשר אמון על תחזוקת המבנים בהם פועל בית הספר וסביבתם. משרד החינוך משתתף בעלויות העסקתו של אב הבית. היקף המשרה שאושר על ידי משרד החינוך בשנת תשע"ט (8/19 - 9/18), הינו 135% משרה עבור 6 הכתות שהיו רשומות בביה"ס, לפי תחשיב של 4.44 כתות למשרה מלאה. סך ההכנסות השנתיות בנושא זה הסתכמו ב- 123,681 ₪.
- 7.3 בנוסף, משתתף משרד החינוך בעלויות העסקתה של מזכירה עבור ביה"ס לחינוך ימי, אולם העירייה לא איישה תפקיד זה. היקף המשרה שאושר על ידי משרד החינוך בשנת תשע"ט (8/19 - 9/18), הינו 42% משרה עבור 6 הכתות שהיו רשומות בביה"ס, לפי תחשיב של 14 כתות למשרה מלאה. סך ההכנסות השנתיות בנושא זה הסתכמו ב- 39,377 ₪.
- 7.4 היקף השתתפות משרד החינוך עבור אב בית ומזכירה הינו בשיעור של 87% בלבד בהתאם למשכורת ממוצעת שנקבעה על ידי משרד החינוך.

8. אוכלוסיית הלומדים

- 8.1 תכנית הלימודים של החינוך והספורט הימי מיועדת לתלמידים מכיתה ה' ועד כיתה ט'. בבת ים מרבית התלמידים המשתתפים בתכנית של החינוך והספורט הימי הינם תלמידי כיתות ו'.
- 8.2 בחינוך ובספורט הימי קיימות גם תכניות ייחודיות גם לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים הלומדים במסגרות חינוכיות.
- 8.3 היקף המשתתפים בפעילות בבית הספר לחינוך ימי הסתכם בשנת תשע"ט ב- 26 כתות מ-15 בתי ספר, שלושה מהם בתי ספר לחינוך מיוחד.
- 8.4 בשנה זו נטלו חלק בפעילות ביה"ס לחינוך ימי 527 תלמידים מכלל בתי הספר הללו. זהו גידול בהשוואה לשנים עברו בהן השתתפו בפעילות זו כ- 400 תלמידים. לפני כעשור שנים השתתפו 180 תלמידים בלבד.

9. תקציב ביה"ס לחינוך ימי

- 9.1 בשנת 2019 העביר משרד החינוך לעירייה סך של 10,721 ₪ המיועדים להוצאות החינוך הימי. הסכום מבוסס על בקשה לרכישת ציוד שמגיש בכל שנה מחדש מנהל ביה"ס לחינוך ימי. ההחלטה של משרד החינוך על סך התקציב שיועבר לעירייה, עבור ביה"ס לחינוך ימי, נקבעת רק בחודש אוקטובר. הסכום מופקד בעירייה בסוף שנת הכספים.
- 9.2 העירייה תקצבה את ביה"ס לחינוך ימי ב- 30 אלף ₪ לשנה, ובשנת 2018 חילקה את התקציב באופן שווה לשני סעיפים, כאשר אחד מהם מותנה בהכנסה ממשרד החינוך. מנהל ביה"ס לחינוך ימי מסר, כי בעבר תקצבה העירייה את ביה"ס בסך של 30,000 ₪ לא כולל הקצבת משרד החינוך, ומאז כאמור הצטמצם התקציב.
- 9.3 הביקורת בדקה ומצאה, כי בשנת 2018 נוצל תקציב העירייה בשיעור של 76% בלבד, ואילו התקציב שהיה מותנה בתקציב משרד החינוך לא נוצל, למעט 500 ₪ במסגרת הקופה הקטנה. לדברי מנהל ביה"ס לחינוך ימי, התקציב נוצל בשנת 2018, אולם משום שההוצאה בוצעה בסוף שנת הכספים, לאחר אישור משרד החינוך, היא נרשמה בשנת 2019.
- 9.4 לטענת מנהל ביה"ס לחינוך ימי, מדובר בתקציב דל בהשוואה להוצאות הנדרשות על מנת לנהל את ביה"ס באופן תקין. יתרה מזאת, סך התקציב המאושר למימוש מותנה בחלוף החודשים, כך שאם לדוגמא דרושה הוצאה בסך 7,000 ₪, יש להמתין עד חודש יולי על מנת לנצלה וכדו'. מובן, שמגבלה זו מציבה קשיים בפני מנהל ביה"ס במילוי תפקידו.

10. היסעים לביה"ס לחינוך ימי

- 10.1 כאמור, התלמידים הלומדים בביה"ס לחינוך ימי מוסעים מבית הספר בו הם לומדים אל חוף הסיפאלאס בו שוכן בית הספר לחינוך ימי.
- 10.2 משרד החינוך מתקצב את הסעת התלמידים לביה"ס לחינוך ימי פר תלמיד ובשיעור של 50% בלבד, כלומר 6.895 ₪ מסך העלות של 13.79 ₪.
- 10.3 נמצא, כי קיים פער בשיעור של כ- 46% בין ההוצאה על היסעי התלמידים ובין ההכנסה ממשרד החינוך בנושא זה. העירייה נושאת בתשלומי פער אלו.

11. הסכם התקשרות עם משרד החינוך

- 11.1 מטרתו של ההסכם להסדיר את אופן השימוש של העירייה או/ו של מי מטעמה, כגון: אגודות ספורט ימיות ותנועות נוער, **בציוד של משרד החינוך** המצוי בביה"ס לחינוך הימי לצורך ביצוע פעילות הספורט הימי.
- 11.2 העירייה התחייבה להחתיים גופים אלו שלא לפעול במסגרת החינוך הפורמלי. הביקורת מצאה, כי התחייבות זו בוצעה למעשה במסגרת ההסכם שחתמה החברה לתרבות, פנאי וספורט עם שבט "צופי ים".
- 11.3 רשימת הציוד מופיעה בנספח א' להסכם (המחודש) וכוללת: 10 קיאקים, 2 סירות קרוול וסירת מנוע 54556.
- 11.4 השימוש בציוד הימי הינו **ללא תמורה**, ומאושר במועדים בהם לא מתקיימת פעילות של החינוך הפורמלי, והעירייה או מי מטעמה אינם רשאים לגבות כסף עבור השימוש בציוד.
- 11.5 על פי ההסכם התחזוקה השוטפת של כלי השייט תיעשה על ידי מנהל ביה"ס לחינוך ימי בתיאום עם העירייה. מנהל ביה"ס לחינוך ימי טוען, כי קיימת בעייה של היעדר תקציב עירייה להשתתפות בהוצאות התחזוקה של הציוד.
- 11.6 בנוסף לכך, החברה לתרבות פנאי וספורט או/ו תנועת "צופי ים", לא שילמו את עלויות התיקון של סירה שניזוקה במהלך הפעילות והשימוש של "צופי ים".
- 11.7 על פי ההסכם התחייבה העירייה להכין נהלי עבודה מפורטים לשימוש בציוד אשר יבטיחו את בטחון המשתמשים בציוד ואת שלמותו. על העירייה היה להעביר את הנהלים לאישור משרד החינוך תוך חודש ימים מיום חתימת ההסכם. הביקורת בדקה ומצאה כי נהלים אלו לא הוכנו כלל, ולכן לא הועברו למשרד החינוך.
- 11.8 משרד החינוך הכתיב במסגרת ההסכם את נוהל החלפת המשמרות בנוגע לשימוש בציוד. הביקורת בדקה ומצאה, כי העירייה לא יישמה נוהל זה בפועל.
- 11.9 העירייה התחייבה לערוך את הביטוחים המפורטים בהסכם: חבות מעבידים, אחריות צד שלישי וביטוח הציוד, ולהמציא למשרד החינוך אישור על קיום הביטוחים.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

11.10 ייתכן והעירייה אכן ביצעה ביטוחים אלו במסגרת הכללית של פוליסות הביטוח שרכשה העירייה, אולם לא המציאה למשרד החינוך אישור על קיומם של ביטוחים אלו.

11.11 במועד הביקורת נמצא הסכם שתקופת ההתקשרות בו הינה מ- 1.9.2016 ועד ל- 31.8.2018. נמצא כי, ההסכם נחתם חודשיים מאוחר יותר, בחודש נובמבר 2016.

11.12 בתום הביקורת, נחתם הסכם חדש. ההסכם המחודש עם משרד החינוך נחתם רק ביום 4.4.2019, כלומר 7 חודשים לאחר שפג תוקפו של ההסכם הקודם.

11.13 יש לציין, כי מדובר בהסכם זהה להסכם הקודם. להוציא, הוראת גזבר העירייה להנהלת אגף החינוך, להשאיל את הציוד הימי אך ורק לשבט "צופי ים". לא ניתן אישור להשאלתו לעמותת "מועדון השייטים - זבולון", וזאת על רקע החובות שיש לעמותה זו בחשבון הארנונה.

12. הרישום באינוונטר העירייה

12.1 הציוד השייך לבית הספר לחינוך הימי נרשם באופן חלקי בלבד באינוונטר העירייה.

12.2 לדברי מנהל ביה"ס הציוד שנרכש באמצעות משרד החינוך רשום באינוונטר העירוני באופן חלקי בלבד.

12.3 הביקורת סבורה שיש לרשום את כלל הציוד המצוי בבית הספר לחינוך ימי באינוונטר העירייה, וזאת על מנת לפקח על הימצאותו, ולכלול אותו בפוליסת הביטוח של העירייה.

13. פעילות ספורט ימי - תחרותי

13.1 לדברי מנהלת המחלקה לחינוך יסודי, ביה"ס לחינוך ימי משתתף בתחרויות בתי הספר לחינוך ימי ואף זכה בפרסים.

14. צופי ים

14.1 שבט "הסלע" של "צופי ים" הוקם בבת ים לפני כעשור. היקף הפעילות ומספרם של החניכים גדל בשנים האחרונות, וכיום פעילים בשבט זה כ- 100 חניכים תלמידי כתות ה' עד יב'.

14.2 מנהל המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, מסר בסיכום הביקורת, כי שבט "צופי ים" רכש סירות חדשות. אי לכך, גדל פוטנציאל מספר החניכים היכולים להשתתף בפעילות, ויש לשאוף להגדיל את מספרם בפעולות יזומות ומכוונות.

14.3 שבט "צופי ים" פועלים בחוף הסיפאלאס במבנים השייכים לעירייה. הביקורת מצאה, כי הם לא נדרשים לשלם כל תשלום תמורת השימוש במבנים, והעירייה אף נושאת בעלויות החשמל והמים. זאת, מכורח ההסכם שנחתם עימם (פירוט בהמשך).

14.4 הביקורת מעירה לחברה לתרבות פנאי וספורט, כי ההתקשרות עם שבט "צופי ים" נעשתה בניגוד לנוהלי ההתקשרויות המחייבים אותה, ובכך נמנעה הזדמנות מספקים אחרים מתאימים לזכות במתן שירות זה. בתום הביקורת, מסר מנהל המחלקה לנוער, כי הוא בודק האם קיימים ספקים נוספים היכולים להציע תכנית חינוכית לנוער במצבי סיכון, שתתקיים על בסיס שבועי לאורך כל השנה, ותעשה שימוש בתכנים של חינוך ימי ובכלי השייט.

14.5 "צופי ים" פועלים מול העירייה במסגרת של המחלקה לנוער בחברה לתרבות, פנאי וספורט. לעומת זאת, אין קשרי עבודה עם המחלקה לספורט בחברה לתרבות, פנאי וספורט. מנהל המחלקה לנוער מסר בסיכום הביקורת, כי בעקבות הערת הביקורת החל תהליך של יצירת קשרי עבודה עם מנהלת אגף הספורט בחברה ושבט "צופי ים", על מנת לפתחם לטובת החינוך הימי.

14.6 הביקורת בדקה ומצאה, כי קיים הסכם בין העירייה ובין החברה לתרבות, פנאי וספורט שנחתם בחודש ספטמבר 2008, במסגרתו העירייה מוסרת לחברה לתרבות פנאי וספורט את האחריות על הפעילות הימית בעיר בת ים, ומסדירה את השימוש בציוד המצוי בבית הספר לחינוך ימי, הן הציוד שבבעלות העירייה והן הציוד שבבעלות משרד החינוך (בזמנים שאין פעילות של בית הספר לחינוך ימי).

14.7 ההסכם אינו כולל סעיף המגביל את תקופת ההתקשרות, כך שהיא אינה מוגבלת.

15. ההסכם בין החברה לתרבות פנאי וספורט ובין תנועת "צופי ים"

15.1 בתאריך 16.11.2014 נחתם הסכם בין החברה לתרבות פנאי וספורט ובין תנועת "צופי ים בישראל" (עמותה). במסגרת הסכם זה התחייבה תנועת "צופי ים" להקים בעיר בת ים פרויקט לחינוך ימי וטיפול בבני נוער בסיכון במתחם של המרכז הימי של בת ים בחוף הסיפלאס.

15.2 "צופי ים" – העמותה הארצית, התחייבה להעסיק בעיר בת ים רכז שבט "צופי ים" במשרה מלאה. עליו, על פי תנאי ההסכם, להיות בעל הכשרה עפ"י חוק ובעל כל התעודות הדרושות לביצוע התפקיד. הביקורת בדקה ומצאה, כי שבט "צופי ים" אכן מינה רכזת.

15.3 בנוסף, על פי ההסכם, תעסיק העמותה מדריכים (ש"ש) בעלי הכשרה מתאימה עפ"י חוק. הביקורת ביקשה, אולם לא קיבלה לידיה אסמכתאות לגבי היותם של המדריכים בעלי הכשרה כפי שהחוק מחייב.

15.4 הביקורת מדגישה, כי יש לוודא עניין זה בקפדנות יתרה, על מנת לשמור על בטיחות המשתתפים בפעילויות והמדריכים המלוים אותם.

15.5 בדיקה של תעודות משיט העלתה, כי חלקן אינן בתוקף. יש לוודא, כי תעודות אלו יהיו לכלל בעלי התפקידים שאמורים לשאת אותן, תוך כדי הקפדה על תוקפן.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

15.6 בתום הביקורת, עדכן מנהל המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, כי לאחרונה נקלטה רכזת שבט חדשה, ונעשות הבדיקות של האישורים והתעודות שלה לפני שתתחיל את פעילותה. כמו כן, מבוצעות בדיקות של תעודות משיט ואחראי בטיחות לשינשינים.

15.7 במסגרת הפרויקט יוקנו לבני הנוער בסיכון עקרונית החינוך הימי: פיתוח דפוסית התנהגות נורמטיבית, צמצום השפעת גורמי הסיכון והרחבת השפעות גורמי ההגנה על בני הנוער בסיכון, פיתוח מנהיגות חיובית, הקניית הרגלי לימוד והישגיות בלימודים, גיבוש וחישול האופי יחד עם התמודדות במצבי לחץ ומצבים קשים, ועוד.

15.8 בני הנוער בסיכון יוכשרו במקצועות: חתירה, מפרשים, גלישת גלים ורוח, צלילה ודיג, הסמכה כאיש צוות בספינה, לימוד ערך העבודה תוך כדי התנסות אישית בצביעה ותחזוקת כלי שייט.

15.9 בתמורה להפעלת הפרויקט התחייבה החברה לתרבות פנאי וספורט, לשלם ל"צופי ים" סך של 10,000 ₪ עבור כל חודש פעילות, ובסה"כ 120,000 ₪ לשנה. בנוסף, תסייע החברה לפרסום, חשיפה וגיוס תלמידים.

15.10 במסגרת הסיוע תעמיד החברה לרשות "צופי ים" על חוף הים אפשרות שימוש במתקנים ובציוד של ביה"ס לחינוך ימי. (כפוף לחוזה שקיים בין העירייה ובין משרד החינוך).

15.11 החברה תעשה מאמץ למציאת פתרון למגורי קומונה למרכזי ש"ש, והעמדת תקציב לפעילות חריגה לקבוצות נוער בסיכון, ועוד.

15.12 תקופת ההסכם הינה מחודש מרץ 2014 ועד לסוף חודש פברואר 2015. על פי תנאי ההסכם לחברה לחברה שמורה הזכות להאריך את ההסכם מפעם לפעם בתקופות נוספות של שנה אחת בכל פעם. מנהל מחלקת הנוער מוודא הארכתו של ההסכם זה כל שנה מחדש.

16. השימוש בציוד

16.1 לדברי מנהל ביה"ס לחינוך ימי, סירת מנוע שנרכשה על ידי עיריית בת ים, ניזוקה כאשר היתה בשימוש של "צופי ים" ושנתיים קודם לכן, ניזוקה סירת מנוע נוספת של משרד החינוך, כך שעלות הנזק (מנוע חדש) הסתכמה בכ- 30-40 אלף ₪. לטענתו, החברה לתרבות פנאי וספורט לא נשאה בעלויות נזקים אלו. "צופי ים" קיבלו סירת מנוע מהעמותה הארצית.

17. תקציב החברה לתפוי"ס – "צופי ים"

17.1 החברה לתפוי"ס מממנת הוצאות שונות עבור הפעילות הימית של "צופי ים". להלן סך התקציב לשנים 2016 ועד למחצית שנת 2019 :

שנה	סך ההוצאה
2016	1,276
2017	29,066
2018	10,196
2019	585
עד למחצית השנה	
סה"כ	41,123

17.2 בנוסף, שיפצה החברה לתרבות פנאי וספורט מבנים בחוף הסיפאלאס, וחילקה אותם לכיתות לימוד.

17.3 בחודש ספטמבר 2018 ערכה החברה לתרבות פנאי וספורט סקר בטיחות שבעקבותיו נערכה תוכנית בהיקף של 100,000 ש"ח. לדברי מנהל מחלקת הנוער, בחודש ינואר 2019 הוכנה הזמנת עבודה לביצוע התיקונים אשר אכן בוצעו.

18. פרויקט "עוגן לחיים"

18.1 העירייה מממנת באמצעות החברה לתרבות פנאי וספורט – מחלקת הנוער - את הפרוייקט "עוגן לחיים" בעלות של 120,000 ₪ לשנה, וזאת בהתאם להסכם המתואר לעיל. מדובר על פעילות המתקיימת בשעות הצהריים לאוכלוסיות נוער שונות (נוער בסיכון, ילדים בעלי צרכים מיוחדים וכדו').

18.2 אגף החינוך שותף לבחירת בתי הספר שיקחו חלק בפרוייקט זה ומאפשר גם את השימוש ללא תמורה, בציוד הימי, שנרכש על ידי משרד החינוך ושייך לביה"ס הימי, במסגרת הפעילות של הפרוייקט.

18.3 היקף הפעילות של "צופי ים" גדל בשנים האחרונות, ואיתו היקף השימוש בציוד של ביה"ס לחינוך ימי. הדבר הוביל לנזקים בציוד ולויכוח מי אמור לשאת בעלות תיקון הנזק שנגרם לציוד, העירייה או החברה לתרבות פנאי וספורט.

18.4 הפעילות של פרויקט "עוגן לחיים" מתקיימת שלוש פעמים בשבוע, ב-4 קבוצות של כ-10 חניכים בכל קבוצה.

18.5 על מנת להעביר את ההשתתפות הכספית לתנועת הצופים, מכין מנהל מחלקת הנוער הזמנת עבודה שלאחר אישורה מועברים הכספים ישירות לעמותת הצופים.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 18.6 המימון כולל את עלות רכז הפרוייקט אשר מועסק ישירות על ידי תנועת הצופים. בנוסף, ישנם חמישה מדריכים שינשיניים אשר העירייה שוכרת עבורם דירת מגורים (ברחוב בן יוסף) ועמותת הצופים משלמת את שכרם, והם אשר מעבירים את ההדרכה לבני הנוער. לעיתים נרכש גם שירות של אחראי ביטחון.
- 18.7 החברה לתרבות פנאי וספורט מקיימת קשרי עבודה שוטפים באמצעות פגישות עבודה עם כלל רכזי תנועות הנוער ובכללם רכזת "צופי ים" בתדירות של אחת לחודש לערך, על מנת לקבל דיווחים מפעילויות, לאסוף מידע על הצרכים שיש להם, לסייע בגיוס בני הנוער לתנועות הנוער וכו'.
- 18.8 מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט ציין, כי פעילות שבט הצופים התפתחה בשנים האחרונות, כך שחל גידול משמעותי במספרם של החניכים המשתתפים בהן. כמו כן, הוא שבע רצון מאופי הפעילות.
- 18.9 שבט "צופי ים" מקיים פעילות משותפת גם עם פרויקט "מוטב יחדיו" המתנהל בשכונת גורדון הסמוכה לחוף הסיפאלאס. במסגרת זו מממן הפרוייקט פעילות בהיקף של כ- 2,000 ₪.
- 18.10 כאמור לעיל, אין כל קשרי עבודה בין "צופי ים" לבין המחלקה לספורט.
- 18.11 מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט מציין, כי בשל הקרבה לים קיים בלאי משמעותי הן למבנים והן לציוד. החברה לתרבות פנאי וספורט מממנת מפעם לפעם הוצאות הנוגעות למבנה ולציוד.
- 18.12 בנוסף, לדבריו החברה בודקת כי קיימים אישורים בטיחותיים בתחומים של חשמל וכיבוי אש, למבנים השייכים לפעילות שבט "צופי ים", קרי המבנה המרכזי המשמש כמחסן, והמשרד והכיתה במבנה המזרחי.
- 18.13 שבט "צופי ים" רכשו ציוד ימי לפעילות באמצעות עמותת הצופים, והם כאמור אף משתמשים בציוד של ביה"ס לחינוך ימי שנרכש על ידי משרד החינוך.

19. עמותת "מועדון השייטים – זבולון"

- 19.1 עמותת "מועדון השייטים – זבולון" מקדמת את פעילות הספורט הימי באמצעות חוגי ספורט לילדים ונוער.
- 19.2 לעמותה מבנים בשני מתחמים סמוכים בחוף הסיפאלאס. מתחם אחד הצמוד לביה"ס לחינוך ימי, כולל משרד, מלתחות, מחסן מרכזי וכיתת לימוד. מתחם שני כולל מחסנים, משרדים, מטבח ושירותים, וכן חנות לממכר ציוד גלישה.
- 19.3 ביה"ס לחינוך ימי משתמש במבנה העמותה לאחסן ציוד ימי השייך לו, וכן לעיתים בכיתת הלימוד, ובנוסף משתמש בציוד הימי של העמותה לצרכי פעילות ביה"ס.

20. הסכם התקשרות עם עמותת "מועדון השייטים - זבולון"

- 20.1 בשנת 2011 נחתם הסכם בין העירייה לבין עמותת "מועדון השייטים - זבולון" במטרה להסדיר את השימוש ההדדי במבנה העמותה ובמבנה העירייה, וכן בציוד ובמתקנים השייכים לעירייה ולעמותה בחוף הסיפאלאס.
- 20.2 נמצא כי למעשה, ביה"ס לחינוך ימי עושה שימוש בציוד ובמבנה של העמותה, ואילו עמותת "מועדון השייטים - זבולון" לדברי מנהל ביה"ס לחינוך ימי, אינה עושה שימוש כלל בציוד של ביה"ס לחינוך וספורט ימי.
- 20.3 ההסכם לא כלל כל תמורה, להוציא התחייבותה של העירייה לשלם את תשלומי החשמל. כאמור, לדברי מנהלת המחלקה לחינוך יסודי, נערכה הפרדה של מוני החשמל והמים, כך שהעמותה הפסיקה לשלם בגין צריכת החשמל וצריכת המים של ביה"ס לחינוך ימי.
- 20.4 בנספח 2 להסכם זה מופיעות שתי רשימות, האחת רשימת ציוד המאוחסן במבנה "מועדון השייטים - זבולון", והשנייה רשימת הציוד השייך ל"מועדון השייטים - זבולון" ומושאל לשימוש בית הספר לחינוך ימי.
- 20.5 תקופת ההסכם היתה לעשרים חודשים שהחלו בתאריך 1.1.2011 והסתיימו בתאריך 31.8.2012. בתום התקופה, על פי ההסכם, היה על העירייה לפנות את הציוד מהמבנה בו הוא מאופסן.
- 20.6 הביקורת בדקה ומצאה, כי ההסדר המפורט בהסכם לעיל, נותר על כנו גם בתום תקופת ההסכם, למרות שפג תוקפו של הסכם זה לפני שנים רבות.

21. תשלומי ארנונה של עמותת "מועדון השייטים - זבולון"

- 21.1 הביקורת מצאה, כי העמותה מחוייבת בתשלום ארנונה רק לגבי מתחם אחד, וגם זאת באופן חלקי בלבד, ואינה מחוייבת בתשלומי ארנונה למתחם הצמוד לביה"ס לחינוך ימי.
- 21.2 בדיקה שערכה הביקורת העלתה, כי עד לתום תקופת ההסכם (אוגוסט 2012), לא חוייבה העמותה כלל בתשלומי ארנונה, ואז במועד זה, הורה גזבר העירייה לחייב את העמותה בתשלומי ארנונה רטרואקטיביים החל משנת 2006 ועד שנת 2012. סך החיוב הסתכם בכ- 2.7 מליון ₪. החיוב בוצע לפי תעריף של סיווג "עסק".
- 21.3 לאור זאת, השיב יו"ר העמותה כי על העמותה לתבוע מהעירייה דמי שימוש ראויים במבנה, במתקנים ובציוד של העמותה של ביה"ס לחינוך ימי, וזאת גם לתקופות קודמות. לטענת יו"ר העמותה, שירותים אלו נתנו לעירייה ללא תמורה ובנוסף, העירייה משתמשת במחסן לאחסון ציוד, ולכן אין העמותה אמורה לשלם תשלומי ארנונה.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 21.4 בשלב ביניים, ועד שיסתיים המשא ומתן בין העירייה לעמותה, בוצע תחשיב לחיוב בתשלומי ארנונה המבוסס על חיוב בחלק ניכר מהשטח, בשיעור של 60% בלבד מהשטחים הקיימים, וזאת רק למתחם שבו נמצאת החנות לממכר ציוד גלישה.
- 21.5 החיוב החל משנת 2017 ואילך. לדברי מנהל אגף ההכנסות, החנות לממכר ציוד גלישה החלה לפעול משנה זו, אולם הביקורת מצאה תיעוד בכתב (דוח מבקר העירייה משנת 2004) המעיד, כי החנות החלה לפעול שנים רבות קודם לכן. הביקורת ביקשה להציג בפניה אסמכתאות שהחנות פועלת משנת 2017, אולם אלו לא הוצגו בפניה.
- 21.6 הביקורת תוהה כיצד ייתכן שמחייבים בתשלומי ארנונה בעל עסק לפי דבריו שנאמרים בע"פ, וללא הצגה של כל אסמכתא בכתב.
- 21.7 ההסבר שנתן מנהל אגף ההכנסות לשיעור המופחת בחיוב הארנונה, הוא שהדבר נובע מהעובדה, כי העירייה מאפסנת בנכסיה של העמותה את הציוד השייך לביה"ס לחינוך וספורט ימי. אולם, אין לכך כל תיעוד שאכן העניין נבחן ואושר.
- 21.8 הביקורת סבורה, כי לא ניתן לפטור מתשלומי ארנונה את העמותה באופן שמציג זאת יו"ר העמותה. אם העירייה חפצה לפתור את העמותה מתשלומי ארנונה, עליה לעשות זאת אך ורק בהתאם לאפשרויות המצויות בחוק.
- 21.9 מנהל אגף ההכנסות מסר, כי העמותה שלמה עד כה סך של כ- 65,000 ₪ לשנה, משנת 2017 ועד שנת 2019, כולל, וזאת רק עבור העסק (החנות).
- 21.10 במקביל, מתקיימים דיונים יחד עם החשב המלווה על מנת להגיע להחלטות סופיות בנוגע לסך החיוב שיש לחייב את העמותה.
- 21.11 מאז ועד לתום הביקורת, לא התקדם המשא ומתן עם העמותה ולא נחתם הסכם מחודש. מנהל אגף ההכנסות מסר, כי הוא ממתין שגזברית העירייה שנכנסה לא מכבר לתפקידה, תיכנס לעובי הקורה בעניין זה, ואז ניתן יהיה להתקדם.
- 21.12 בתאריך 9.7.2019 התקיימה פגישה בין נציגי העירייה ובין יו"ר עמותת מועדון השייטים על מנת לפתור את הבעיות שהתעוררו בעת הכנת הטיוטה לחידוש ההסכם בין העירייה ובין העמותה.
- 21.13 כאמור, במסגרת המשא ומתן שנערך, הגיעה העירייה להסכמה עם יו"ר העמותה על תשלום ארנונה החל משנת 2017, עבור העסק הקיים במתחם זה (חנות למכירת ציוד גלישה). לאחר הפגישה שילם יו"ר העמותה את התשלומים הללו לשנים 2017-2019, כולל.
- 21.14 יו"ר העמותה טוען, כי יש לבטל את חיובי הארנונה שחוייבה העמותה עד לשנת 2016, כולל, מאחר ולטענתו ההסכם (שתוקפו פג בחודש אוגוסט 2012) פטר אותם מתשלום הארנונה בשל דמי השימוש המגיעים להם (בגין השימוש שעושה ביה"ס לחינוך ימי לאחסון הציוד הימי במבנה העמותה) ובעצם הסכם זה המשיך להתקיים בעל פה.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

21.15 יש לציין כי לטענת יו"ר "מועדון השייטים", הסיווג בארנונה של הנכס כעסק אינו נכון, ויש לשנותן לסיווג לספורט הימי.

21.16 בדיון זה סוכמו העניינים הבאים :

21.16.1 העמותה תשלם ללא דיחוי את יתרת החוב בגין תשלומי ארנונה עבור החנות לשנת 2019, וזאת כתנאי לדיון בטענותיה. הביקורת בדקה ומצאה, כי אכן תשלום זה בוצע.

21.16.2 יו"ר העמותה ימציא פירוט של כל השימושים שעשתה העירייה באמצעות ביה"ס לחינוך ימי במתקני העמותה והציוד כולל הערכת שווי השימוש.

21.16.3 יו"ר העמותה הכין מסמך כאמור לעיל בסיכומו הסתכמו העלויות השנתיות לפי החישוב שביצע ב – 337,000 ₪. על סכום זה, תתן לדבריו העמותה 50% הנחה לעירייה.

21.16.4 היועצת המשפטית תכין חוות דעת בנוגע לחיוב שחוייבה העמותה בתשלומי ארנונה לשנים 2006-2012.

21.16.5 גזבר העירייה יבדוק מול אגף החינוך איזה שימוש נעשה באמצעות ביה"ס לחינוך ימי במתקני העמותה ובציודה בשנים עברו ועד היום.

21.16.6 תיערך ישיבה חוזרת בתוך 60 יום, קרי בחודש ספטמבר 2019. לדברי מנהל אגף ההכנסות, אכן התקיימה פגישה, אולם טרם חלה התקדמות במשא ומתן, ואף לא נרשם פרוטוקול הפגישה.

21.16.7 העירייה תשיב ליו"ר העמותה בתוך 60 יום בנוגע לחיובי העמותה.

22. המתחם הצמוד לביה"ס לחינוך ימי

22.1 העירייה התייחסה בחיוביה את העמותה לתשלומי ארנונה למתחם אחד בלבד בו מחזיקה העמותה. המתחם בו נמצא העסק (חנות למכירת ציוד גלישה).

22.2 המתחם הצמוד לביה"ס לחינוך ימי והמוחזק על ידי העמותה לא נמדד כלל, ואי לכך לא חוייב בתשלומי ארנונה.

22.3 בעקבות הערת הביקורת, שלח מנהל אגף ההכנסות מודד על מנת למדוד את השטח הנוסף ולהכלילו בחיוב תשלומי הארנונה.

23. פרויקט "פרחי ספורט – שייט"

23.1 פרויקט "פרחי ספורט - שייט" הינו מיזם איכותי של משרד הספורט שמטרתו להצמיח דור עתיד בענף השייט. הפרויקט מתאים לילדים בטווח הגילאים 8-12. "פרח ספורט" אינו משתתף בשייט תחרותי אלא באירועי ספורט לא תחרותיים. הפעילות של "פרחי הספורט" אמורה להתקיים במשך שלוש שעות שבועיות.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

23.2 הכוונה היא לחשוף את "פרחי הספורט" למגוון כלי שייט (אופטימיסט, קייאקים, סאפים, גלשני רוח, חתירה על סנונית והפלגה בכלי מפרש שונים), כך שכל "פרח ספורט" יוכל להחליט לאיזה כלי שייט הוא מתחבר ואוהב ואיתו יהיה מעוניין להמשיך.

23.3 פרויקט "פרחי ספורט – שייט" התנהל באמצעות עמותת "מועדון השייטים – זבולון".

23.4 במסגרת הפרויקט שהתנהל בבת ים, נרכש ציוד ספורט ימי במימון העירייה ומשרד החינוך – מינהל הספורט. מדובר ב- 11 סירות מסוג אופטימיסט. בפועל, נעשה שימוש רק בחלק מהסירות.

23.5 שבט "צופי ים" ביקשו להשתמש בסירות אלו, אולם לא ניתנה להם רשות לכך ממנהל ביה"ס לחינוך ימי ויו"ר עמותת "מועדון השייטים – זבולון".

23.6 ישנן מספר סירות שאינן נמצאות בשימוש ומאוחסנות במחסן במבנה המזרחי.

23.7 שתי סירות שנתרמו גם הן אינן בשימוש.

23.8 הביקורת מציינת, כי, לפני שנים נהגה העירייה בשיתוף עמותות הספורט לערוך תחרויות שיוט (ע"ש כרמל צפניה), אולם כבר שנים רבות לא נערכות תחרויות מסוג זה.

24. הכרזות על מבנים מסוכנים

24.1 בשנת 1992, בתחילת דרכו פעל בית הספר לחינוך ימי במבנה של עמותת "מועדון השייטים – זבולון", ולאחר מספר שנים הוסיפה העירייה תוספת למבנה זה.

24.2 התוספת כללה הצבת שלוש מכולות. המכולות הוצבו ללא קבלת היתר בנייה.

24.3 מצבם הפיזי של מבני בית-הספר (המכולות) מוזנח ביותר וכן סביבתם. הביקורת סבורה, כי ראוי שמבנה של מוסד חינוכי וסביבתו שאליהם מגיעים תלמידים לחינוך, לפעילות ולרכישת ידע יהיו ראויים ומטופחים.

25. ביקור במבני בית הספר

25.1 בסיוור שערכה הביקורת במבני בית הספר לחינוך ימי, ציין מנהל בית הספר, כי במשך שנים רבות לא בוצעו פעולות תחזוקה מינימליות ומצב התחזוקה התדרדר. גג דולף בחדר המנהל ובחדר המורים לא תוקן, ואף אין חשמל בחדרים אלו. בנוסף, במלתחות הבנות לא פועלת המשאבה משום שלא תוקנה מערכת הניקוז, ולכן לא ניתן להשתמש בהן.

25.2 המדרון הקיים לשם הורדת הסירות לים, אינו בטיחותי ולא נמצא בשימוש, אי לכך לא ניתן להשתמש בסירות. קיים מדרון נוסף שהינו תקין, אך משמש רק להורדת כלי שייט קטנים.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 25.3 מנהל ביה"ס הגיש בעבר לעירייה תוכניות בתחום התפעולי של ביה"ס לחינוך ימי ובתחום של שיפוץ המבנים, במימון כספי משמעותי של משרד החינוך, אולם לדבריו עד כה לא נענה.
- 25.4 לטענת מנהל ביה"ס לחינוך ימי, בית הספר אינו נכלל בתוכנית שיפוץ הקיץ עד לשנת 2019, שאז בוצעו שיפוצים בשל ההכרזה של מהנדס העיר על המבנים כמבנים מסוכנים והאיסור לקיים בהם פעילות. (ראה הרחבה בפרק ד')
- 25.5 מנהל ביה"ס לחינוך ימי סבור, כי יש לפעול מול אגף הבינוי במשרד החינוך לבניית ביה"ס לחינוך ימי, ולשם כך על העירייה להגיש בקשה מסודרת. ספק, אם ניתן לקדם נושא זה בשנים הקרובות לאור הימצאותה של העירייה בתוכנית הבראה.
- 25.6 לדברי מנהלת המחלקה לחינוך יסודי, ביה"ס פועל במבנה שאינו ראוי לפעילותו, ואף משתמש במבנה של עמותת "מועדון השייטים – זבולון". מנהלת המחלקה ציינה גם היא את הבעייה הקיימת במלתחות ושירותי הבנות, כך שלא ניתן להשתמש בהם. לדבריה, מזג האוויר הסוער בחורף 2019, גרם נזקים כבדים למבנים ולמדרון, עד כדי יצירת בעייה בטיחותית, כאמור לעיל. בנוסף, הדגישה כי כעת קיימת בעייה רצינית נוספת של הכרזה על מבנים אלו בחוף הסיפלאס כמבנים מסוכנים.
- 25.7 לטענתה, תוכניות בעבר שהוכנו על מנת לשפר את התנאים בהם פועלים התלמידים, לשפץ את המבנים, ולמנף את ענף הספורט הימי, לא יצאו לפועל בשל היעדר תקציבים.

26. מבנים מסוכנים

- 26.1 בתאריך 20.9.2018 נערך סיור במבנים המצויים בחוף הסיפאלס בהם מתקיימת פעילות הספורט הימי, משרדים, אחסון הציוד, שירותים ומלתחות, וזאת בעקבות תלונה שהתקבלה בעירייה על מבנים מסוכנים ועל ליקויים הקיימים במבנים אלו.
- 26.2 הסיור נערך על ידי מהנדס חיצוני בהוראת מהנדס העיר ובליווי של סגן סמנכ"ל חטיבת קהילה האחראי על תחזוקת מוסדות החינוך.
- 26.3 חוות הדעת של המהנדס החיצוני על המבנים בהם נערך הסיור נשלחו למהנדס העיר אשר הפיץ בתאריך 4.10.2018 את תוצאות הביקורות הללו לגורמים המקצועיים בעירייה: סמנכ"ל קהילה, סגן סמנכ"ל קהילה, מנהל אגף מוניציפלי ומנהל אגף החופים.
- 26.4 כל המבנים שנבדקו להוציא אחד, (מבנה מלתחות ואחסנה) הוכרזו על ידי מהנדס העיר כמבנים מסוכנים.
- 26.5 להלן תמצית מסקנות המהנדס החיצוני לגבי כל אחד מהמבנים שנבדקו ותמצית הפעולות שמהנדס העיר דרש לנקוט לאור מסקנות אלו:

מבנה שבט צופי ים – מבנה טרומי

26.5.1 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

26.5.2 **המבנה במצבו הנוכחי מהווה סכנה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

26.5.3 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו, **באופן מיידי**.

26.5.4 הנני מכריז בזאת על המבנה כמבנה מסוכן.

הפעולות שיש לנקוט:

26.5.5 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום המבנה בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו, ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס במבנה, ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון המבנה.

26.5.6 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים, ועל פי אישור סופי של מהנדס העירייה.

מבנה מלתחות ואחסנה

26.5.7 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק קל, ומתבטאים בסדקים בקירות פנים וחוף.

26.5.8 בסיוור לא נמצאו אינדיקציות של מבנה מסוכן.

26.5.9 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו.

הפעולות שיש לנקוט:

26.5.10 יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו בפיקוחו ובאחריותו.

רמפה ירידה לים

26.5.11 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

26.5.12 קיים חשש לגלישת חלק מהרמפה אל הים, באופן העלול לסכן את המשתמשים ברמפה, רכוש וסביבה.

26.5.13 **המבנה במצבו הנוכחי מהווה סכנה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

26.5.14 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו, **באופן מיידי**.

26.5.15 **הנני מכריז בזאת על המבנה כמבנה מסוכן.**

הפעולות שיש לנקוט:

26.5.16 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום המבנה בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו, ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס במבנה, ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון המבנה.

26.5.17 מאחר וקיים חשש לגלישת חלק מהרמפה אל הים, באופן העלול לסכן את המשתמשים ברמפה, רכוש וסביבה, יש לנקוט בכל אמצעי הבטיחות הנדרשים במקרה זה על מנת למנוע פגיעה במשתמשי המבנה.

26.5.18 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועל פי אישור סופי של מהנדס העירייה.

מבנים יבילים

26.5.19 **המבנים הנדונים הינם שני מבנים יבילים באורך של 9 מטר ו- 12 מטר הממוקמים ברחבת הירידה לים של בית הספר לחינוך ימי. המבנים היבילים הם במקור קונטיינרים הבנויים ממתכת, המשמשים בדרך כלל להובלה ואחסון שהוסבו למשרדים.**

26.5.20 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, חלקי בטון וטיח תלויים על בלימה, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

26.5.21 **המבנים במצבם הנוכחי בעלי פוטנציאל סכנה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

26.5.22 **הנני מכריז בזאת על הבנין כמבנה מסוכן.**

הפעולות שיש לנקוט:

26.5.23 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועל פי אישור סופי של מהנדס העירייה.

26.5.24 הביקורת מצאה, כי מהנדס המבנים שבדק את המבנים בהנחיית מהנדס העירייה, המליץ כי לאור הנזקים הרבים הקיימים במבנים, להחליפם במבנים חדשים, זאת בהתחשבות בעלות של מבנים חדשים מסוג זה. המלצה זו לא הופיעה במסמך שהכין והפיץ מהנדס העיר לגורמים הרלוונטים.

27. לוחות הזמנים

27.1 מהנדס העיר דרש לנקוט בכל הפעולות הנדרשות לצורך שיקום המבנים הללו כמתואר במכתביו, בהתאם להנחיות מהנדס מוסמך ובאחריותו, **תוך 21 ימים מיום קבלת המכתב**. מהנדס העיר מציין במכתבו, כי אי היענות לדרישות לביצוע העבודות מהווה עבירה פלילית ועשויה לגרור הגשת כתב אישום. בנוסף, קיימת אחריות משפטית, נזיקית ופלילית על כל נזק לנפש או לרכוש שייגרם.

27.2 הביקורת בדקה ומצאה, כי בתאריך 10.10.19 הוגשה בקשה להסרת המסוכנות, לגבי מבנה שבת צופי ים, אולם חוות דעתו של מהנדס העיר היתה שלא ניתן להסירה, משום שהנזקים שתוארו במכתב ההכרזה לא תוקנו.

27.3 בנוסף, הוחלט כי הרמפה תיהרס ותיבנה רמפה חדשה ואילו המבנים היבילים יהרסו.

28. מבנה האחסנה של עמותת זבולון – "מועדון השייטים" – מבנה טרומי

28.1 הביקורת מצאה, כי במועד זה הכריז מהנדס העיר גם על **מבנה האחסנה של עמותת זבולון – "מועדון השייטים" – מבנה טרומי**, כמבנה מסוכן.

28.2 להלן **תמצית מסקנות** המהנדס החיצוני לגבי מבנה זה **ותמצית הפעולות** שמהנדס העיר דרש לנקוט לאור מסקנות אלו:

28.2.1 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, חלקי בטון תלויים על בלימה, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

28.2.2 עקב הנזקים הרבים הקיימים במבנה, יש חשש ליציבות המבנה. זאת כאשר המבנה עלול להתמוטט בפתאומיות באופן המסכן את משתמשי המבנה, עוברי אורח, רכוש והסביבה.

28.2.3 **המבנה במצבו הנוכחי מהווה סכנה חמורה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

28.2.4 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה, ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו, **באופן מיידי**.

28.2.5 **הנני מכריז בזאת על המבנה כמבנה מסוכן**.

הפעולות שיש לנקוט:

28.2.6 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום המבנה בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו, ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס במבנה, ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון המבנה.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 28.2.7 מאחר וקיים חשש ליציבות המבנה, המבנה עלול להתמוטט בפתאומיות באופן המסכן את משתמשי המבנה, עוברי אורח, רכוש והסביבה. יש לנקוט בכל אמצעי הבטיחות הנדרשים במקרה זה על מנת למנוע פגיעה במשתמשי המבנה, ולפנות את המבנה, ולא להשתמש בו עד לאחר השלמת כל העבודות לתיקון ולשיקום המבנה.
- 28.2.8 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים, ועל פי אישור סופי של מהנדס העירייה.
- 28.3 הבקשה להסרת הכרזה על מבנה מסוכן זה, הוגשה בחודש יוני 2019. בחודש יולי 2019 נבדקה הבקשה, אולם נדחתה משום שהנזקים על דעת מהנדס העיר תוקנו באופן חלקי.
- 28.4 בתאריך 24.12.2019 הוסרה על ידי מהנדס העיר, הכרזת הסכנה על מבנה זה לאור ביצוע עבודות שיקום ותיקון המבנה, ובהתאם לאישורו של מהנדס שהצהיר, כי המבנה בטוח ואינו מסוכן לשימוש. ההכרזה על הסרת מסוכנות המבנה נעשתה לאחר שנערך סיור במבנה לצורך בדיקתו.

29. קיר תמך

- 29.1 בתאריך 2.3.2016 נערך ביקור של מהנדס מבנים חיצוני בקיר התמך המצוי בחוף הסיפאלס. הביקור נערך בהוראת מהנדס העיר לצורך בחינת הכרזה כמבנה מסוכן. מדובר על קיר תמך המצוי צפונית לביה"ס לחינוך ימי במרחק של כ-100 מטר, ואינו נוגע למבנים של חטיבת קהילה.
- 29.2 חוות הדעת של המהנדס קבעה, כי:
- 29.2.1 הקיר נבנה ביסודו מיציקת בטון מזוין, במטרה לתמוך את תלולית האדמה הקיימת בסמוך לחוף. חלקו הצפוני של הקיר, גובהו כ-350 ס"מ, אורך המקטע כ-170 ס"מ ועובי הקיר כ-30 ס"מ.
- 29.2.2 ניכר כי חלקו התחתון בנוי ללא יסוד, ובו רשת זיון חשופה, ובחלקו העליון והעורפי (מזרחי) הובחן בהיפרדות ובשברי בטון, יחדיו עם חבית חלודה שהוצבה במטרה להוות תמיכה נוספת.
- 29.2.3 עקב לחץ האדמה כלפי הקיר, הקיים בהתמדה, חלקו הצפוני של הקיר קיבל הטייה משמעותית לעבר חוף הים, ומצבו הנוכחי הינו רעוע.
- 29.2.4 קיים לחץ מתמיד של האדמה כלפי הקיר. בחלקו הצפוני, שבו לא נערך חיזוק יציקת בטון, ניכרת הטייה של הקיר כלפי החוף, ללא שיקום וחיזוק קיר זה, מצבו עשוי להחמיר, עד לכדי התמוטטות.
- 29.2.5 קיים חשש לחוזקו ויציבותו של הקיר בחלקו הצפוני. מצבו הנוכחי מהווה סכנה לרוחצים ולמשתמשים בחוף. אולם, בחלקו הדרומי, שבו נערך חיזוק ויציקת בטון, לא נשקפת סכנה מיידית ליציבות מקטע זה.

- 29.2.6 **הקיר במצבו הנוכחי מהווה סכנה חמורה לנפש ולרכוש.**
- 29.2.7 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו בקיר בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו ובאחריותו, **ובאופן מיידי.**
- 29.2.8 **הנני מכריז בזאת על הקיר כמבנה מסוכן.**
- הפעולות שיש לנקוט:**
- 29.2.9 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** על ידי העירייה לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום הקיר בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס בקיר ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון הקיר.
- 29.2.10 עבודות שיקום ותיקון הקיר יבוצעו **באופן מיידי** על פי תכניות המהנדס שימונה מטעם העירייה בפיקוחו ובאחריותו המלאה.
- 29.2.11 עד לגמר ביצוע עבודות התיקון, יש לגדר האזור למניעת גישה למשתמשים בחוף.
- 29.2.12 לאחר ביצוע עבודות תיקון ושיקום הקיר, יש לקבל את אישור מהנדס המבנים שמונה מטעם העירייה כי בדק את הקיר, ושעבודות השיקום והתיקון בוצעו בהתאם לתכניותיו, להוראותיו, לשביעות רצונו, ולהגיש את אישורו החתום לעירייה.
- 29.2.13 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועפ"י אישור סופי של מהנדס העירייה.
- 29.3 עותק מחוות דעת זו מתאריך 6.3.2016 שנמסר לביקורת, לא כלל תיעוד של הגורמים המקצועיים בעירייה אליהם נשלחה. במחלקה למבנים מסוכנים **לא** נמצאה לכך אסמכתא בכתב. לטענת מזכירת המחלקה, חוות הדעת נשלחה לסמנכ"ל ותפעול ולמנהל אגף החופים.
- 29.4 הביקורת מציינת, כי זהו דוח ביקורת **שני** (הראשון הוא דוח ביקורת משנת 2016 על קריסת קיר תמך בסמוך לגני הילדים ברחוב מסריק), בו מתריעה הביקורת על ליקויים בתיעוד הפצתן של חוות הדעת של מהנדסים בתחום המבנים המסוכנים, וההכרזה על היותם מבנים מסוכנים. הדבר חמור ביותר, ואף עלול לסכן את המשתמשים במבנים אלו או/ו העוברים ושבים בסמוך אליהם.
- 29.5 עד לתום הביקורת, לא נמצאה אסמכתא לכך שבוצעו פעולות להסרת המסוכנות מקיר תמך זה.
- 29.6 הביקורת לא מצאה כל תיעוד למעקב של המחלקה למבנים מסוכנים באגף ההנדסה אחר הנחיותיה על מנת לוודא, כי הן אכן מבוצעות.

30. היתרי בנייה

30.1 בחודש יולי 2019, הודיעה היועצת המשפטית, כי תוצאות הבדיקה שנתבקשה לבצע העלו, כי למבני צופי ים ובית הספר לחינוך ימי, אין לכאורה היתרי בנייה.

30.2 חוות דעת משפטית שהתקבלה בעירייה לפי בקשתה של היועצת המשפטית, שסקרה מסמכים רבים הנוגעים לכלל המבנים בחוף הסיפאלאס, קבעה כי חלק מהמבנים ישנים, כך שהוקמו עוד קודם כניסתו של חוק התכנון והבנייה בשנת 1965. בנוסף נמצא, כי הועדה המקומית בת ים התייחסה במשנה זהירות לאורך השנים למבנים הקיימים, ונמנעה מלטעון שמדובר בבנייה לא חוקית.

31. בסיכום הביקורת מסר סגן סמנכ"לית חטיבת קהילה, כי היתרי הבנייה למבנה המזרחי ולמבנה המרכזי בחוף הסיפאלאס הוסדרו כחוק. לעומת זאת, הקונטיינרים ששימשו את ביה"ס לחינוך ימי למשרדים מיועדים להריסה ולא יעשה בהם שימוש. בנוסף, הרמפה שהוכרזה כמבנה מסוכן, תיהרס ותיבנה מחדש באופן בטיחותי. בתום הביקורת נמסר, כי הרמפה נהרסה, ונבנתה גדר המונעת ירידה לים ממיקום זה. במהלך השיפוצים הנרחבים המתוכננים במקום, תבנה רמפה חדשה. בנוסף, הוכנה תוכנית לפינוי המבנים היבילים כולל כתבי כמויות.

32. אישור בטיחות שנתי

32.1 על פי נוהלי משרד החינוך על העירייה באמצעות מנהל הבטיחות במוסדות החינוך, לערוך בדיקות בטיחות במוסדות החינוך שלה, ובהתאם להוציא אישור בטיחות שנתי למשרד החינוך עבור כל מוסד ומוסד. מוסד חינוכי שלא ניתן לגביו אישור בטיחות שנתי, לא יוכל לפעול.

32.2 בחודש אוגוסט 2018, לקראת פתיחת שנת הלימודים תשע"ט הודיע מנהל הבטיחות במוסדות החינוך בעירייה, כי לא ניתן לתת אישור בטיחותי למבנים בהם פועל בית הספר לחינוך ימי. הסיבות שמנה הממונה על הבטיחות הן: המבנים אינם בבעלות העירייה (הכוונה היא למתחם השייך לעמותת "מועדון השייטים - זבולון"), והם מהווים סכנה בטיחותית לתלמידים אשר שוהים בהם.

32.3 יש לציין, כי עד לאותה עת, ניתן אישור בטיחות שנתי למנהל בית הספר לחינוך ימי לפתיחת שנת הלימודים.

32.4 לאחר פגישה שהתקיימה בתחילת חודש ספטמבר 2018, אישר מנהל הבטיחות במוסדות החינוך באופן זמני, את מבנה בית הספר המקורי, ובתנאי שיבוצע תיחום מסודר, בהתאם להנחיות אשר נתנו למנהל בית הספר.

33. פעולות העירייה לחיזוק המבנים

- 33.1 העירייה התגייסה למצוא פתרון על מנת שניתן יהיה להמשיך את הפעילות המתקיימת הן בבית הספר לחינוך ימי והן במבנה "צופי ים".
- 33.2 במהלך החודשים האחרונים בוצעו עבודות לחיזוק ולתיקון הליקויים במבנים.
- 33.3 סגן מנהלת החטיבה עדכן בתום הביקורת, כי בוצעו הפעולות הבאות המתייחסות להחזרתה של פעילות שבט "צופי ים", כדלקמן :
  - 33.3.1 הקמת גדר סביב מתחם המבנים על פי הנחיית יועץ הבטיחות.
  - 33.3.2 סידורי חשמל במבנה המזרחי ואישור חשמלאי מוסמך על המבנה.
  - 33.3.3 קבלת אישור מהנדס על יציבות המבנה.
  - 33.3.4 הכשרת כיתות לימוד במבנה המזרחי.
  - 33.3.5 סידורי אינסטלציה ומים במרחב.
  - 33.3.6 סידורי בטיחות סביב המבנה וקבלת אישור הפעלה של המקום על ידי יועץ בטיחות.
  - 33.3.7 איטום נקודתי של גג המבנה המזרחי.
- 33.4 בסיכום הביקורת, מסר מנהל ביה"ס לחינוך ימי, כי בשנת הלימודים הנוכחית (תש"פ) הפעילות של ביה"ס לחינוך ימי מתקיימת אך ורק בבתי הספר, וזאת בשל עבודות התחזוקה והשיפוצים המתבצעים במקום.
- 33.5 בעקבות זאת, חלק מבתי הספר ויתרו השנה על התכנית, אולם עדיין ישנם בתי ספר בהם קיימת מוטיבציה רבה להפעלתה.
- 33.6 התכנית העתידית בסיום עבודות התחזוקה והשיפוצים הינה, להעתיק את מבנה ביה"ס למבנה המזרחי בחוף הסיפאלאס בו פועלים כיום שבט "צופי ים", ואילו פעילותו של שבט "צופי ים" תתקיים במבנה המרכזי. לשם כך, פונה מצידוד המחסן הנמצא במבנה זה.
- 33.7 במסגרת תוכנית זו נמצאו פתרונות לשינוע הסירות ממקומות האחסנה שלהן אל תוך הים.
- 33.8 לדברי מנהל ביה"ס לחינוך ימי, תכנית זו אינה עונה על צרכיו של ביה"ס, ולכן יש לשקול אותה בשנית, על מנת להימנע מעלויות גבוהות שבסופו של דבר לא יהוו פתרון מוצלח.

הביקורת ממליצה:

- א. על הנהלת העירייה לגבש, וזאת בהתאם ליכולותיה הכספיות במסגרת תכנית ההבראה, את מדיניותה והנחיותיה באשר לעתידו של ענף הספורט הימי בבת-ים. הביקורת סבורה, כי יש להתייחס למכלול הכולל את ביה"ס לחינוך ימי, "צופי ים" ועמותת "מועדון השייטים – זבולון" וליזום שיתופי פעולה ביניהם. ראוי כי בת-ים, עיר השוכנת לחוף ים, תחזיר "עטרה ליושנה" וענף ספורט שהביא בעבר כבוד ויוקרה בזכות הישגי ספורטאיו, יזכה וישוב למעמדו הבכיר.
- ב. פעילות בית-הספר לחינוך ימי צריכה להיבחן באופן יסודי, על מנת שהוא ירחיב את שירותיו לתלמידי בת-ים נוספים ולא רק לקבוצה מצומצמת של תלמידים. במסגרת זו יש לבחון את תכנית הלימודים הפדגוגית שתאפשר גם לימוד בסיסי ראשוני של הנושא, לכלל התלמידים.
- ג. להמשיך ולהשקיע משאבים על מנת לשפר את המצב הפיזי של מתקני בית-הספר לחינוך ימי, משרדיו, חדרי הלימוד והשירותים. במקביל, יש להמשיך ולבדוק את מצבם הפיזי של המבנים בהם פועלים "צופי ים" ועמותת "מועדון השייטים – זבולון", ולהתריע במידת הצורך בפני הגורמים האחראים.
- ד. לבחון הפיכתו של בית-הספר לחינוך ימי למרכז קהילתי לבני הנוער ללימוד הספורט הימי, בשעות אחר-הצהריים. הדבר יוסיף פעילות רבת היקף למקום, ויגביר את מעורבותם והשתתפותם של בני הנוער בספורט זה.
- ה. לרשום באינוונטר העירייה את כל הציוד הקיים בביה"ס לחינוך ימי, הן זה שנרכש על ידי העירייה והן זה שנרכש על ידי משרד החינוך. ניתן לתעדן בשתי רשימות נפרדות על מנת להבדילן, או לחלופין לציין ליד רישומם של פריטים אלו את היותם שייכים למשרד החינוך.
- ו. להחתים את הגופים השונים (אגודות ספורט ימיות, תנועות נוער) המשתמשים בציוד של משרד החינוך על התחייבות שלא לפעול במסגרת החינוך הפורמלי. זאת בהתאם להתחייבות העירייה בהסכם עם משרד החינוך.
- ז. לפעול ליצירת קשרי עבודה בין המחלקה לספורט ובין שבט "צופי ים" יחד עם המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט לקידום נושא החינוך הימי. בתום הביקורת, מסר מנהל המחלקה לנוער, כי החל תהליך של יצירת קשרי עבודה עם מנהלת אגף הספורט בחברה ושבט "צופי היס", על מנת לפתחם.
- ח. על החברה לתרבות פנאי וספורט לסיים את ההתקשרות עם תנועת "צופי ים", ולבצע התקשרות מחדש על פי הכללים המחייבים, כך שכל מי שרוצה ועומד בתנאי הסף יוכל להציע הצעה למתן שירות זה לחברה. בתום הביקורת, מסר מנהל המחלקה לנוער, כי הוא בודק האם קיימים ספקים נוספים היכולים להציע תכנית חינוכית לנוער במצבי סיכון, שתתקיים על בסיס שבועי לאורך כל השנה, ותעשה שימוש בתכנים של חינוך ימי ובכלי השייט.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- ט. למצוא דרכים נוספות להגברת הפעילות של שבט "צופי ים" ולהגדלת היקף החניכים המשתתפים בה, וזאת לאור העובדה, כי לאחרונה נרכשו סירות חדשות.
- י. לוודא כי המדריכים (ש"ש) המתנדבים בשבט "צופי ים" בעלי הכשרה מתאימה עפ"י חוק. לשם כך, יש לקבל אסמכתאות בכתב. יש לנהוג בעניין זה בקפדנות יתרה, על מנת לשמור על בטיחות המשתתפים בפעילויות והמדריכים המלוים אותם.
- יא. לוודא כי תעודות משיט יהיו לכלל בעלי התפקידים שאמורים לשאת אותן, תוך כדי הקפדה על תוקפן. בתום הביקורת, עדכן מנהל המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, כי לאחרונה נקלטה רכזת שבט חדשה, ונעשות הבדיקות של האישורים והתעודות שלה לפני שתתחיל את פעילותה. כמו כן, מבוצעות בדיקות של תעודות משיט ואחראי בטיחות לשינשינים.
- יב. להחתים את יו"ר עמותת "מועדון השייטים" על הסכם המסדיר את מהות קשרי הגומלין בין העירייה ובין העמותה, התנאים להתקשרות, התחייבויות העמותה והעירייה וכו'.
- יג. לשקול לאמץ את המלצתו של מהנדס המבנים, להחליף את המבנים בהם ממוקמים משרדי ביה"ס לחינוך ימי במבנים חדשים לאור הנזקים הרבים הקיימים במבנים אלו, ובהתחשב בעלות של מבנים חדשים מסוג זה.
- יד. לוודא, כי המחלקה למבנים מסוכנים באגף ההנדסה מנהלת מעקב אחר הנחיותיה במקרים של מבנים המוכרזים כמסוכנים, על מנת לוודא כי הן אכן מבוצעות.
- טו. לפרט באופן מלא, ברור ובכתב כל הנחייה הניתנת על ידי הממונה על הבטיחות, על מנת שיהיה ברור למנהלים כיצד עליהם לנהוג, וכן שניתן יהיה לפקח על ביצוע ההנחיות בהתאם.

פרק א' : בית הספר לחינוך ימי

1. כללי

- 1.1 החינוך והספורט הימי הם נושאי הוראה ייחודיים במערכת החינוך ומהווים חלק ממקצוע החינוך הגופני. נושאים אלו מיועדים לתלמידים/ות המתגוררים/ות בקרבת חופי הים של מדינת ישראל.
- 1.2 החינוך והספורט הימי מאורגנים בבתי ספר ייעודיים שהוקמו למטרה זו, הממוקמים סמוך לחופי הים ומאפשרים כניסה ויציאה לים וממנו.

2. ביה"ס לחינוך ימי – בת ים

- 2.1 ביה"ס לחינוך ימי בת ים הממוקם בחוף הסיפאלס פועל מזה כ- 30 שנה.
- 2.2 לביה"ס סמל מוסד מוכר על-ידי משרד החינוך ופעילותו מפוקחת על-ידי המפקח על החינוך הימי.
- 2.3 ביה"ס שמרבית תלמידיו שייכים לחינוך היסודי, כפוף למחלקה לחינוך יסודי באגף החינוך בעירייה.
- 2.4 תלמידי ביה"ס העל יסודיים בעיר פועלים באמצעות עמותת "הגל שלי" הממוקמת בחוף תאיו. לא קיימים שיתופי פעולה כלשהם בין עמותה זו לבין ביה"ס לחינוך ימי.
- 2.5 ביה"ס פועל חמישה ימים בשבוע, בימים א'-ה', כאשר בכל יום מגיעות לבית הספר ארבע כיתות מבתי ספר שונים, בהסעה המאורגנת והממומנת על-ידי העירייה.
- 2.6 מבנה ביה"ס כולל חדר מנהל, חדר מורים וחדר אב הבית. חדרים אלו צמודים למחסן גדול שבו מאוחסן ציוד רב המשמש את הספורט הימי, (כולל סירות וקיאקים) וכן לחדר נוסף המשמש לעיתים ככיתת לימוד. המחסן וכיתת הלימוד אינם בבעלותה של העירייה, אלא בבעלות עמותת "מועדון השייטים - זבולון" הפועלת גם היא בחוף הסיפאלס. עמותה זו מאפשרת לביה"ס לחינוך ימי להשתמש במחסן ובכיתת הלימוד, ללא תמורה כספית.
- 2.7 המנהלים והמורים בבתי הספר לחינוך ולספורט ימי ובבתי הספר היסודיים המזינים אותם, פועלים בשיתוף פעולה ליצירת חוויה חינוכית ולימודית משמעותית.
- 2.8 במסגרת השיעורים בחינוך ובספורט הימי רוכשים התלמידים ידע, מיומנות וניסיון בהשטת כלי שייט באופן עצמאי, כחלק מצוות או כמפקדים. כמו כן, הם לומדים להתגבר על תקלות בכוחות עצמם או בעבודת צוות, ורוכשים התמצאות בסיסית במרחבי הים.
- 2.9 במהלך שיעורי החינוך והספורט הימי ניתנות לתלמידים הזדמנויות לרכוש ולהציג כישורים שאינם באים לידי ביטוי בחיי היום יום של בתי הספר, כמו: התאמת הכוח

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

הנדרש לביצוע משימה, תושייה, תגובה מהירה, אומץ לב, יכולת לסייע לחבר ולוותר לאחרים וכד'.

2.10 הפעילות בחינוך ובספורט הימי תורמת בכמה מימדים: במימד הגופני היא מאפשרת שיפור הכושר הגופני ומקנה בעיקר כוח, גמישות, קואורדינציה ושיווי משקל, ואילו במימד הרגשי החברתי היא מאפשרת העצמה של תחושת המסוגלות והיכולת להיות מנהיג ומונהג.

2.11 החינוך והספורט הימי מעודדים פיתוח מערכת ערכים המאפשרת ומעודדת נטילת אחריות אישית והדדית, שיתוף פעולה, גילוי משמעת עצמית, הקפדה על אמינות ועל דיווח אמת, איפוק והתגברות על פחדים. הפעילות במימד ההכרתי מאפשרת שיפור ההתמצאות במרחב ומובילה ל"ניהוג עצמי", שמשמעותו: הערכת מצב, ניתוח, קבלת החלטות ביחס אליו, ביצוען והערכת המצב החדש.

2.12 החינוך והספורט הימי מפתחים את יכולת קבלת ההחלטות, את הבקרה העצמית ואת הפקת הלקחים ויישומם המיידי.

3. צוות המורים והעובדים

3.1 צוות ההוראה בביה"ס לחינוך ימי מונה את מנהל ביה"ס הותיק אשר מכהן בתפקידו כ-19 שנים ו-9 מורים. מנהל ביה"ס והמורים הינם עובדי משרד החינוך ושכרם משולם על ידו. 5 מורים ומנהל ביה"ס מועסקים במשרה מלאה ו-4 מורים מועסקים בחלקיות משרה.

3.2 בנוסף, בביה"ס לחינוך ימי מועסק אב בית בהיקף משרה של 100%, אשר אמון על תחזוקת המבנים בהם פועל בית הספר וסביבתם. משרד החינוך משתתף בעלויות העסקתו של אב הבית. היקף המשרה שאושר על ידי משרד החינוך בשנת תשע"ט (8/19-9/18), הינו 135% משרה עבור 6 הכתות שהיו רשומות בביה"ס, לפי תחשיב של 4.44 כתות למשרה מלאה. סך ההכנסות השנתיות בנושא זה הסתכמו ב- 123,681 ₪.

3.3 בנוסף, משתתף משרד החינוך בעלויות העסקתה של מזכירה עבור ביה"ס לחינוך ימי, אולם העירייה לא איישה תפקיד זה. היקף המשרה שאושר על ידי משרד החינוך בשנת תשע"ט (8/19-9/18), הינו 42% משרה עבור 6 הכתות שהיו רשומות בביה"ס, לפי תחשיב של 14 כתות למשרה מלאה. סך ההכנסות השנתיות בנושא זה הסתכמו ב- 39,377 ₪.

3.4 היקף השתתפות משרד החינוך עבור אב בית ומזכירה הינו בשיעור של 87% בלבד בהתאם למשכורת ממוצעת שנקבעה על ידי משרד החינוך.

4. אוכלוסיית הלומדים

- 4.1 תכנית הלימודים של החינוך והספורט הימי מיועדת לתלמידים מכיתה ה' ועד כיתה ט'. בבת ים מרבית התלמידים המשתתפים בתכנית של החינוך והספורט הימי הינם תלמידי כיתות ו'.
- 4.2 קיימת אפשרות להמשיך את תקופת הלימוד של החינוך והספורט הימי לכיתות י" - י"ב במסגרת המגמה לבגרות בחינוך גופני בהיקף של 5 יחידות לימוד. בעיר בת ים לא קיימת תכנית זו.
- 4.3 לחינוך ולספורט הימי תכניות ייחודיות לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים הלומדים במסגרות חינוכיות.
- 4.4 היקף הפעילות בבית הספר לחינוך ימי בשנת תשע"ט הסתכם ב- 26 כתות מ-15 בתי ספר: מלטון, רמת יוסף, נחשונים, שז"ר, רמות, נחשונים, דוד אלעזר, ירושלים, דרכא, טבנקין, שרת, הראל, וחינוך מיוחד: מסילות, שחר ויעד.
- 4.5 בשנה זו נטלו חלק בפעילות ביה"ס לחינוך ימי 527 תלמידים מכלל בתי הספר המפורטים לעיל. זהו גידול בהשוואה לשנים עברו בהן השתתפו בפעילות זו כ- 400 תלמידים. לפני כעשור שנים השתתפו 180 תלמידים בלבד.

5. תקציב ביה"ס לחינוך ימי

- 5.1 משרד החינוך העביר לעירייה סך של 10,721 ₪ לשנת 2019 המיועדים להוצאות החינוך הימי. הסכום מבוסס על בקשה לרכישת ציוד שמגיש בכל שנה מחדש מנהל ביה"ס לחינוך ימי. ההחלטה של משרד החינוך על סך התקציב שיועבר בסופו של דבר לעירייה, נקבעת רק בחודש אוקטובר. הסכום מופקד בעירייה בסוף שנת כספים, דהיינו בחודש דצמבר.
- 5.2 העירייה תקצבה את ביה"ס לחינוך ימי ב- 30 אלף ₪ לשנה, ובשנת 2018 חילקה את התקציב באופן שווה לשני סעיפים, כאשר אחד מהם מותנה בהכנסה ממשרד החינוך. מנהל ביה"ס לחינוך ימי מסר, כי בשנים עברו תקצבה העירייה את ביה"ס בסך של 30,000 ₪ לא כולל הקצבת משרד החינוך, ומאז כאמור הצטמצם התקציב.
- 5.3 לטענת מנהל ביה"ס לחינוך ימי, מדובר בתקציב דל בהשוואה להוצאות הנדרשות על מנת לנהל את ביה"ס באופן תקין. יתרה מזאת, סך התקציב המאושר למימוש מותנה בחלוף החודשים, כך שאם לדוגמא דרושה הוצאה בסך 7,000 ₪, יש להמתין עד חודש יולי על מנת לנצלה וכדו'.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

5.4 להלן פירוט סעיפי התקציב (הוצאות) ושיעור ניצולם :

5.4.1 מרכז לחינוך ימי - 3700781

השנה	סך התקציב	ניצול התקציב	שיעור הניצול
2017	27,000	26,970	99.9%
2018	15,000	11,432	76.2%
2019 (עד לחודש אוקטובר)	15,000	10,131	68%

5.4.2 מרכז לחינוך ימי – מותנה בהכנסות - 3700782

השנה	סך התקציב	ניצול התקציב	שיעור הניצול	מהות ההוצאה
2017	לא היה קיים הסעיף התקציבי.			
2018	15,000	499	3.3%	קופה קטנה
2019 (עד לחודש אוקטובר)	15,000	9,996	67%	רכישת משוט סאפ

5.4.3 בשנת 2018 לא נוצל תקציב זה (להוציא סך של כ- 500 ₪ - קופה קטנה). לדברי מנהל ביה"ס לחינוך ימי בשנת 2018 בוצעה רכישה (משוט סאפ בסך כ- 10,000 ₪) שנרשמה רק בשנת 2019 משום שבוצעה בסוף שנת הכספים, לאחר שמשרד החינוך אישר את התקציב.

5.5 להלן פירוט ההוצאות בסעיף התקציבי – **3700781** ומהותן בשנת **2017** :

מהות ההוצאה	סך העלות
חליפות דייגים	535
דגלים	327
מגפונים	1,579
מכשירי קשר ימי ידני	2,737
מצבר	1,000
סוללות	371

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

מהות ההוצאה	סך העלות
שירות שנתי תמי 4	772
קומפרסור ואקדחי אויר	1,205
רשת צל	1,170
מחשב נייד	2,930
גלגל תומך לנגרר + כננת	2,131
כננת הרמה חשמלית	4,563
גלשני בוגי	1,933
דמי שכירות מדפסת	1,264
קופה קטנה	4,453
סה"כ	26,970

5.6 להלן פירוט ההוצאות בסעיף התקציבי - 3700781 ומהותן בשנת 2018 :

מהות ההוצאה	סך העלות
שירות שנתי לתמי 4	772
רתכת אלקטרונית ומסכה	1,418
גלשני גלים סופט בורד	2,281
חותך חבלים חשמלי וגומי אטום	1,380
סט מברגה	1,457
דגלי לאום	162
כבל מאריך	554
החלפת מסך מקולקל במחשב נייד	497
קופה קטנה	2,911
סה"כ	11,432

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

5.7 להלן פירוט ההוצאות בסעיף התקציבי – 3700781 ומהותן בשנת 2019 עד לחודש אוקטובר:

מהות ההוצאה	סך העלות
בדיקה ותיקון – מכשיר קשר נייד	2,808
חולצות טריקו (170 יחידות)	4,624
כובע מצחיה (200 יחידות)	1,076
קופה קטנה	1,623
סה"כ	10,131

6. היסעים לביה"ס לחינוך ימי

6.1 כאמור, התלמידים הלומדים בביה"ס לחינוך ימי מוסעים מבית הספר בו הם לומדים אל חוף הסיפאלאס בו שוכן בית הספר לחינוך ימי.

6.2 ההסעות מתנהלות הלוך ושוב במשך חמישה ימים בשבוע בשעות הפעילות של ביה"ס.

6.3 משרד החינוך מתקצב את הסעות התלמידים לביה"ס לחינוך ימי פר תלמיד ובשיעור של 50% בלבד, כלומר 6.895 ₪ מסך של 13.79 ₪.

6.4 להלן בטבלה סך ההוצאות וההכנסות לשנים 2017 - 2019:

שנה	הוצאות	הכנסות ממשרד החינוך	הפער	השתתפות העירייה
2017	140,977	74,928	66,049	47%
2018	149,561	80,733	68,828	46%
2019	134,514	79,830	54,684	40%

6.5 מנתוני הטבלה עולה, כי קיים פער בשיעור של כ- 40% בין ההוצאה על היסעי התלמידים ובין ההכנסה ממשרד החינוך בנושא זה. העירייה נושאת בתשלומי פער אלו.

6.6 בשנת 2019 פחתו הוצאות ההיסעים בשל העברתה של הפעילות מחוף הסיפאלאס לבתי הספר, לאור ההכרזה על מסוכנותם של המבנים והצורך לשפצם ולחזקם.

7. הסכם התקשרות עם משרד החינוך

- 7.1 מטרתו של ההסכם להסדיר את אופן השימוש של העירייה או/ו של מי מטעמה, **בציוד של משרד החינוך** המצוי בביה"ס לחינוך הימי לצורך ביצוע פעילות הספורט הימי.
- 7.2 העירייה רשאית להעמיד את הציוד לרשות אגודות ספורט ימיות, תנועות נוער, פעילויות חינוכיות ימיות ופעילויות שיקומיות ימיות. בפועל, רק שבט "צופי ים" עושים שימוש בציוד זה.
- 7.3 העירייה התחייבה להחתים גופים אלו שלא לפעול במסגרת החינוך הפורמלי. הביקורת מצאה, כי התחייבות זו בוצעה למעשה במסגרת ההסכם שחתמה החברה לתרבות, פנאי וספורט עם "צופי ים". יש לציין, כי תוקפו של הסכם זה הסתיים בפברואר 2015, וניתן היה להאריכו לתקופות נוספות. לטענת מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, הסכם זה מתחדש בכל שנה.
- 7.4 רשימת הציוד מופיעה בנספח א' להסכם (המחודש) וכוללת: 10 קיאקים, 2 סירות קרוול וסירת מנוע.
- 7.5 השימוש הינו **ללא תמורה**, ומאושר במועדים בהם לא מתקיימת פעילות של החינוך הפורמלי, כגון: חוגים, נבחרות, העשרה, מחנה שייט וכו'.
- 7.6 העירייה או מי מטעמה אינם רשאים לגבות כסף עבור השימוש בציוד.
- 7.7 על פי ההסכם התחזוקה השוטפת של כלי השייט תיעשה על ידי מנהל ביה"ס לחינוך ימי בתיאום עם העירייה.
- 7.8 מנהל ביה"ס לחינוך ימי טוען, כי קיימת בעייה של היעדר תקציב עירייה להשתתפות בהוצאות התחזוקה של הציוד.
- 7.9 בנוסף לכך, החברה לתרבות פנאי וספורט או/ו שבט "צופי ים", לא שילמו את עלויות התיקון של סירת מנוע שניזוקה במהלך הפעילות והשימוש של שבט "צופי ים".
- 7.10 בביה"ס לחינוך ימי היו 4 סירות מנוע אשר 3 מהן נרכשו על ידי משרד החינוך. עלות כל סירה כ- 120,000 ₪. סירת מנוע נוספת על סירת המנוע שניזוקה במהלך פעילות של "צופי ים", ניזוקה אף היא ושתייהן אינן שמישות. בסירה שלישית, קיימת בעייה של מנוע מקולקל שעלות תיקונו כ- 30-40 אלף ₪. מנהל ביה"ס לחינוך ימי מסר שהוא ממתין לאישור תקציבי למימון התיקון. אי לכך, בשלב זה רק סירת מנוע אחת כשירה. יש לציין, כי חובה על פי הנחיות הבטיחות של משרד החינוך לללות את התלמידים היוצאים לפעילות בים בסירת מנוע.
- 7.11 על פי ההסכם התחייבה העירייה להכין נהלי עבודה מפורטים לשימוש בציוד אשר יבטיחו את בטחון המשתמשים בציוד ואת שלמותו. על העירייה היה להעביר את הנהלים לאישור משרד החינוך תוך חודש ימים מיום חתימת ההסכם. הביקורת בדקה ומצאה כי נהלים אלו לא הוכנו, ולכן לא הועברו למשרד החינוך.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

7.12 משרד החינוך הכתיב במסגרת ההסכם את נוהל החלפת המשמרות בנוגע לשימוש בציוד כך ש :

7.12.1 באחריותה של העירייה לוודא תקינות הציוד בעת קבלתו בטרם שימוש.

7.12.2 להשתמש בציוד בידיעה שהוא נמצא תקין לשימוש.

7.12.3 הציוד יוחזר במצב תקין.

7.12.4 חל איסור להשתמש בציוד שאינו תקין ועל העירייה לדווח על כך מיידית למשרד החינוך.

7.13 הביקורת בדקה ומצאה, כי העירייה לא יישמה נוהל זה בפועל.

7.14 העירייה התחייבה לערוך את הביטוחים המפורטים בהסכם : חבות מעבידים, אחריות צד שלישי וביטוח הציוד, ולהמציא למשרד החינוך אישור על קיום הביטוחים.

7.15 ייתכן והעירייה אכן ביצעה ביטוחים אלו במסגרת הכללית של פוליסות הביטוח שרכשה העירייה, אולם לא המציאה למשרד החינוך אישור על קיומם של ביטוחים אלו.

7.16 לטענת מנהל ביה"ס לחינוך ימי, הביטוח של סירות המנוע הקיים כיום, מתייחס אך ורק לשימוש שעושים בסירה זו במסגרת ביה"ס לחינוך ימי. ביטוח זה אינו מכסה את הפעילות הבלתי פורמלית שמקיים שבט "צופי ים". יש להשלים ביטוח זה.

7.17 מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, מסר לביקורת, כי תנועת הצופים מבטחת את סירות המנוע בנוגע לפעילותם בשעות הלימוד הבלתי פורמליות.

7.18 במועד הביקורת נמצא הסכם שתקופת ההתקשרות בו הינה מ- 1.9.2016 ועד ל- 31.8.2018. אולם, ההסכם נחתם חודשיים מאוחר יותר, בחודש נובמבר 2016.

7.19 בתום הביקורת, נחתם הסכם חדש. ההסכם המחודש עם משרד החינוך נחתם רק ביום 4.4.2019, כלומר 7 חודשים לאחר שפג תוקפו של ההסכם הקודם.

7.20 יש לציין, כי מדובר בהסכם זהה להסכם הקודם. עם זאת, במצורף לחתימה על ההסכם, ניתנה הוראה מפורשת של גזבר העירייה להנהלת אגף החינוך, להשאיל את הציוד הימי אך ורק לשבט "צופי הים". לא ניתן אישור להשאלתו לעמותת "מועדון השייטים - זבולון".

8. הרישום באינוונטר העירייה

8.1 הציוד השייך לבית הספר לחינוך הימי נרשם באופן חלקי בלבד באינוונטר העירייה.

8.2 לדברי מנהל ביה"ס, אכן הציוד שנרכש באמצעות משרד החינוך אינו רשום במלואו באינוונטר העירוני. לא ברור, כיצד נקבע אלו פריטים שרכש משרד החינוך ירשמו באינוונטר העירייה ואלו לא.

8.3 להלן רשימת הציוד הימי כפי שהיא מצוייה במחלקת המשק בעירייה :

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

כמות	הציוד
6	מכשיר קשר ימי
11	הגה מתרומם
12	סירת מפרש אופטימיסט
15	סירת קאיאק
1	סירת גומי
1	תורן + מנור לקרוול
1	סירת לייזר
2	סירת קרוול
1	מפרשי קרוול
7	גלשן הצלה
9	עגלה לסירת מפרש
1	עגלת חוף לנשיאת קאיאקים
10	עגלת השקה לאופטימיסט
4	מצופים
3	עוגן
1	כננת
1	מפרש מתנפח
6	גלשן סאפ מתנפח
7	גלשן גלים

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

כמות	הציוד
7	חרב קצרה

8.4 להלן רשימת הציוד הימי המצוי ברשותו של מנהל ביה"ס לחינוך ימי, אשר לטענתו נרכש על ידי משרד החינוך:

כמות	הציוד
3	סירת מנוע – חצי קשיחה
4	אופטימיסט
19	קיאק יחיד
37	משוט לקיאק
2	קרוול
1	תורן לקרוול
2	מפרש ראשי קרוול + סט מערכת
3	מנוע ימי 40 - כ"ס
30	אפודת הצלה
4	מפרש אופטימיסט

8.5 השוואה בין שתי רשימות אלו מעלה, כי אכן הציוד שנרכש על ידי משרד החינוך אינו מופיע ברשימת האינוונטר של מחלקת המשק או מופיע בחלקו בלבד.

8.6 הביקורת סבורה, שיש לרשום את כלל הציוד המצוי בבית הספר לחינוך ימי באינוונטר העירייה, וזאת על מנת לפקח על הימצאותו ולכלול אותו בפוליסת הביטוח של העירייה. מנהל ביה"ס מסר, כי יעביר את רשימת הציוד של משרד החינוך לידיעת מחלקת המשק לשם תיעודו באינוונטר של העירייה, וממליץ כי תנוהלה שתי רשימות

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

נפרדות. הביקורת סבורה, כי ניתן לציין בהערה כי מדובר בציווד של משרד החינוך על מנת שניתן יהיה לאתרו במידת הצורך.

9. פעילות ספורט ימי - תחרותי

9.1 לדברי מנהלת המחלקה לבתי ספר יסודיים, ביה"ס לחינוך ימי משתתף בתחרויות בתי הספר לחינוך ימי ואף זכה בפרסים.

פרק ב' : צופי הים

1. כללי

- 1.1 שבט "הסלע" של "צופי ים" הוקם בבת ים לפני כעשור. לדברי מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, היקף הפעילות ומספרם של החניכים גדל בשנים האחרונות, וכיום פעילים בשבט כ- 100 חניכים תלמידי כתות ה' עד יב'.
- 1.2 "צופי ים" פועלים בחוף הסיפאלאס במבנים השייכים לעירייה, ומנהלים קשרי עבודה שוטפים מול העירייה במסגרת של המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט. עם זאת, אין ל"צופי הים" כלל קשרי עבודה עם המחלקה לספורט בחברה לתרבות פנאי וספורט. בהתאם להמלצת הביקורת, דיווח מנהל המחלקה לנוער כי לאחרונה החלו להירקם קשרי עבודה אלו.
- 1.3 מנהל המחלקה לנוער מסר בסיכום הביקורת, כי בעקבות הערת הביקורת החל תהליך של יצירת קשרי עבודה עם מנהלת אגף הספורט בחברה ושבט "צופי הים", על מנת לפתחם.
- 1.4 הביקורת בדקה ומצאה, כי קיים הסכם בין העירייה ובין החברה לתרבות, פנאי וספורט שנחתם בחודש ספטמבר 2008, במסגרתו העירייה מוסרת לחברה לתרבות פנאי וספורט את האחריות על הפעילות הימית בעיר בת ים, ומסדירה את השימוש בציוד המצוי בבית הספר לחינוך ימי, הן הציוד שבבעלות העירייה והן הציוד שבבעלות משרד החינוך (בזמנים שאין פעילות של בית הספר לחינוך ימי).
- 1.5 ההסכם אינו כולל סעיף המגביל את תקופת ההתקשרות, כך שהיא אינה מוגבלת.
- 1.6 בשנת 2014 חתמה החברה לתרבות פנאי וספורט על הסכם עם "צופי ים" המסדיר את יחסי הגומלין בכל הנוגע לפעילות הימית שלהם בחוף (פירוט בהמשך).

2. ההסכם בין החברה לתרבות פנאי וספורט ובין תנועת "צופי ים"

- 2.1 בתאריך 16.11.2014 נחתם הסכם בין החברה לתרבות פנאי וספורט ובין תנועת "צופי ים בישראל" (עמותה) במטרה להקים בבת ים שבט "צופי ים" שיפעל ברוח תנועת הצופים העבריים בישראל. החברה לתרבות פנאי וספורט הצהירה שהיא מעוניינת במסגרת פעילות ימית לקידום בני נוער בסיכון בעיר בת ים. מנגד, הצהירה תנועת "צופי ים" כי הינה בעלת היכולת, הידע והמומחיות והניסיון בטיפול בבני נוער בסיכון במסגרת ימית. מטרת ההסכם להסדיר את מערכת היחסים ביניהן.
- 2.2 במסגרת הסכם זה התחייבה תנועת "צופי ים" להקים בעיר בת ים פרויקט לחינוך ימי וטיפול בבני נוער בסיכון במתחם של המרכז הימי של בת ים בחוף הסיפאלאס. אוכלוסיית היעד של הפרויקט הינה בני נוער הנמצאים על סף נשירה ממערכת החינוך או/ו אלו שכבר נשרו מבתי הספר בעיר.

- 2.3 הביקורת מעירה, כי בחירתה של תנועת הצופים כספק של החברה לצורך קידום היעדים כפי שהוגדרו בהסכם זה, נעשתה בניגוד לכללי ההתקשרות החלים על החברה, ולמעשה מנעה הזדמנות מספקים אחרים מתאימים להתחרות על מנת לזכות במתן שירות זה.
- 2.4 אי לכך, סבורה הביקורת כי על החברה לתרבות פנאי וספורט, לסיים את ההתקשרות עם תנועת צופי ים, ולבצע התקשרות מחדש על פי הכללים המחייבים, כך שכל מי שרוצה ועומד בתנאי הסף יוכל להציע הצעה למתן שירות זה לחברה.
- 2.5 בתום הביקורת, מסר מנהל המחלקה לנוער, כי הוא בודק האם קיימים ספקים נוספים היכולים להציע תכנית חינוכית לנוער במצבי סיכון, שתתקיים על בסיס שבועי לאורך כל השנה, ותעשה שימוש בתכנים של חינוך ימי ובכלי השייט.
- 2.6 "צופי ים" – העמותה הארצית, התחייבה להעסיק בעיר בת ים רכז שבט "צופי ים" במשרה מלאה. עליו על פי תנאי ההסכם, להיות בעל הכשרה עפ"י חוק ובעל כל התעודות הדרושות לביצוע התפקיד. הביקורת בדקה ומצאה, כי אכן נבחרה רכזת לשבט "צופי ים", אולם לא הוצגו בפני הביקורת האסמכתאות המעידות על כך שהיא עומדת בתנאי ההסכם בנוגע להכשרות ותעודות.
- 2.7 בנוסף, סוכם כי העמותה תעסיק מדריכים (ש"ש) בעלי הכשרה מתאימה על פי החוק. הביקורת ביקשה, אולם לא קיבלה לידיה אסמכתאות לגבי היותם של המדריכים בעלי הכשרה כפי שהחוק מחייב.
- 2.8 הביקורת מדגישה, כי יש לוודא את היותם של הרכזת והמדריכים בעלי הכשרה מתאימה על פי החוק בקפדנות יתרה, על מנת לשמור על בטיחות המשתתפים בפעילויות והמדריכים המלוים אותם.
- 2.9 בדיקה של תעודות משיט העלתה, כי חלקן אינן בתוקף. יש לוודא כי תעודות אלו יהיו לכלל בעלי התפקידים שאמורים לשאת אותן, תוך כדי הקפדה על תוקפן.
- 2.10 בתום הביקורת, עדכן מנהל המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, כי לאחרונה נקלטה רכזת שבט חדשה, ונעשות הבדיקות של האישורים והתעודות שלה לפני שתתחיל את פעילותה. כמו כן, מבוצעות בדיקות של תעודות משיט ואחראי בטיחות לשינשנים.
- 2.11 במסגרת הפרויקט התחייבה העמותה להקנות לבני הנוער בסיכון עקרונות של החינוך הימי: פיתוח דפוסי התנהגות נורמטיבית, צמצום השפעת גורמי הסיכון והרחבת השפעות גורמי ההגנה על בני הנוער בסיכון, פיתוח מנהיגות חיובית, הקניית הרגלי לימוד והישגיות בלימודים, גיבוש וחישול האופי יחד עם התמודדות במצבי לחץ ומצבים קשים, ועוד.
- 2.12 במסגרת פעילות זו, יוכשרו בני הנוער בסיכון במקצועות הבאים: חתירה, מפרשים, גלישת גלים ורוח, צלילה ודיג, הסמכה כאיש צוות בספינה, לימוד ערך העבודה תוך כדי התנסות אישית בצביעה ותחזוקת כלי שייט.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 2.13 בתמורה להפעלת הפרויקט התחייבה החברה, לשלם ל"צופי ים" סך של 10,000 ₪ עבור כל חודש פעילות. הביקורת מצאה, כי אכן סך שנתי של 120,000 ₪ הועבר לשבט "צופי ים" מהחברה. בנוסף, סוכם כי החברה תסייע לשבט "צופי ים" לפרסום, חשיפה וגיוס תלמידים.
- 2.14 עוד סוכם, כי במסגרת הסיוע תעמיד החברה לרשות "צופי ים" על חוף הים אפשרות שימוש במתקנים ובציוד של ביה"ס לחינוך ימי. ואכן, שבט "צופי ים" פועל במבנים השייכים לעירייה, ומשתמש גם בציוד הימי של ביה"ס לחינוך ימי בכפוף לחוזה שקיים בין העירייה ובין משרד החינוך.
- 2.15 החברה תעשה מאמץ למציאת פתרון למגורי קומונה למרכזי ש"ש, והעמדת תקציב לפעילות חריגה לקבוצות נוער בסיכון, ועוד. נמצא, כי הש"ש לנים בדירות השייכות לעיריית בת ים, אותן העמידה החברה לתרבות, פנאי וספורט לרשותם.
- 2.16 תקופת ההסכם הינה מחודש מרץ 2014 ועד לסוף חודש פברואר 2015. על פי תנאי ההסכם לחברה לחברה שמורה הזכות להאריך את ההסכם מפעם לפעם בתקופות נוספות של שנה אחת בכל פעם. מנהל מחלקת הנוער מוודא הארכתו של הסכם זה כל שנה מחדש.

3. השימוש בציוד

- 3.1 ההסכם בין העירייה ובין משרד החינוך בנוגע לשימוש בציוד הימי של משרד החינוך, חודש לאחר זמן רב שלא היה בתוקף. מעת שחווה זה לא היה בתוקף ועד לתום הביקורת, ניתנה הוראה למנהל ביה"ס לחינוך ימי על ידי מפקח מטעם משרד החינוך, שלא לאפשר ל"צופי ים" להמשיך ולהשתמש בציוד של משרד החינוך.
- 3.2 לדברי מנהל ביה"ס הימי, סירת מנוע שנרכשה על ידי עיריית בת ים, ניזוקה כאשר היתה בשימוש של "צופי ים" ושנתיים קודם לכן, ניזוקה סירת מנוע נוספת של משרד החינוך, כך שעלות הנזק (מנוע חדש) הסתכמה בכ- 40-30 אלף ₪. לטענתו, החברה לתרבות פנאי וספורט לא נשאה בעלויות נזקים אלו.
- 3.3 "צופי ים" המחוייבים בסירת מנוע לצורך הפעילות, קיבלו סירת מנוע מהעמותה הארצית. מנהל המחלקה לנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט, מסר בסיכום הביקורת, כי שבט "צופי ים" רכש סירות חדשות.
- 3.4 יש לציין, כי הביטוח על סירת המנוע משולם הן על ידי ביה"ס לחינוך ימי והן על ידי "צופי ים", כל אחד בהתייחס לזמני הפעילות שלו (שעות פורמליות ושעות בלתי פורמליות).

4. תקציב החברה לתפ"ס – "צופי ים"

- 4.1 החברה לתרבות פנאי וספורט מממנת הוצאות שונות עבור הפעילות הימית של שבט "צופי ים". להלן הפירוט לשנים 2016 ועד למחצית שנת 2019:

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

שנה	מהות ההוצאה	סך ההוצאה
2016	פעילות צופי ים	1,276
סה"כ שנתי		1,276
2017	אוטובוס צמוד לתל-אביב	1,100
	עבודות חשמל	23,283
	ביקורת לתנועות נוער	758
	בדיקה ואישור כיבוי אש	678
	משוטים ואישור כיבוי אש	2,732
	הדברה לשבט צופי ים	515
	סה"כ שנתי	
2018	עבודות חשמל	4,621
	התקנת פרוזקטור	5,575
סה"כ שנתי		10,196
2019	הדברת עכברים	585
סה"כ שנתי		585
סה"כ לתקופה		41,123

4.2 סה"כ בתקופה זו, כ- 3 וחצי שנים, ממנה החברה סך של 41,122 ₪ עבור פעילות שבט "צופי ים".

4.3 בנוסף, שיפצה החברה לתרבות פנאי וספורט מבנים בחוף הסיפאלאס, וחילקה אותם לכיתות לימוד.

4.4 בחודש ספטמבר 2018 ערכה החברה לתרבות פנאי וספורט סקר שבעקבותיו נערכה תכנית לתיקון ליקויים בטיחותיים בהיקף של 100,000 ₪. לדברי מנהל המחלקה לנוער, בחודש ינואר 2019 הוכנה הזמנת עבודה לביצוע התיקונים, אשר אכן בוצעו.

5. פרויקט "עוגן לחיים"

- 5.1 העירייה מממנת באמצעות החברה לתרבות פנאי וספורט – מחלקת הנוער - את הפרוייקט "עוגן לחיים" בעלות של 120,000 ₪ לשנה, וזאת בהתאם להסכם המתואר לעיל. מדובר על פעילות המתקיימת בשעות הצהריים לאוכלוסיות נוער שונות (נוער בסיכון, ילדים בעלי צרכים מיוחדים וכדו').
- 5.2 אגף החינוך שותף לבחירת בתי הספר שיקחו חלק בפרוייקט זה, ומאפשר גם את השימוש ללא תמורה, בציוד הימי, שנרכש על ידי משרד החינוך ושייך לביה"ס לחינוך ימי, במסגרת הפעילות של הפרוייקט.
- 5.3 היקף הפעילות של "צופי ים" גדל בשנים האחרונות, ואיתו היקף השימוש בציוד של ביה"ס לחינוך ימי. הדבר הוביל לנזקים בציוד ולחילוקי דעות מי אמור לשאת בעלות תיקון הנזק שנגרם לציוד, העירייה או החברה לתרבות פנאי וספורט.
- 5.4 הפעילות של פרויקט "עוגן לחיים" מתקיימת שלוש פעמים בשבוע, ב- 4 קבוצות של כ-10 חניכים בכל קבוצה.
- 5.5 על מנת להעביר את ההשתתפות הכספית לתנועת הצופים, מכין מנהל מחלקת הנוער הזמנת עבודה שלאחר אישורה מועברים הכספים ישירות לעמותת הצופים.
- 5.6 המימון כולל את עלות רכז הפרוייקט אשר מועסק ישירות על ידי תנועת הצופים. בנוסף, ישנם חמישה מדריכים שינשיניים אשר העירייה שוכרת עבורם דירת מגורים (ברחוב בן יוסף בעיר) ועמותת הצופים משלמת את שכרם, והם אשר מעבירים את ההדרכה לבני הנוער. לעיתים נרכש גם שירות של אחראי ביטחון.
- 5.7 ההדרכות לשינשיניים מתבצעות על ידי תנועת הצופים, ואילו המחלקה לנוער מבצעת הדרכות כלליות (לא בתחום הימי) אחת לחודש.
- 5.8 בימי שישי ושבת מתקיימת פעילות של "צופי ים" שאינה נוגעת לפרוייקט "עוגן לחיים".
- 5.9 בימי שלישי מתקיימת פעילות יבשתית של "צופי ים" וחניכי "עוגן לחיים". הפעילות מתקיימת בחוף הים ולעיתים בכיתה במבנה המזרחי.
- 5.10 החברה לתרבות פנאי וספורט מקיימת קשרי עבודה שוטפים באמצעות פגישות עבודה עם כלל רכזי תנועות הנוער ובכללם רכזת "צופי ים" בתדירות של אחת לחודש לערך, על מנת לקבל דיווחים מפעילויות, לאסוף מידע על הצרכים שיש להם, לסייע בגיוס בני הנוער לתנועות הנוער וכו'.
- 5.11 מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט ציין, כי פעילות שבט הצופים התפתחה בשנים האחרונות, כך שחל גידול משמעותי במספרם של החניכים המשתתפים בהן. כמו כן, הוא שבע רצון מאופי הפעילות. עם זאת, הביקורת סבורה כי יש למצוא דרכים נוספות להגברת הפעילות ולהגדלת היקף המשתתפים בה.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 5.12 שבט "צופי ים" מקיים פעילות משותפת עם פרוייקט "מוטב יחדיו" המתנהל בשכונת גורדון הסמוכה לחוף הסיפאלאס. במסגרת זו מממן הפרוייקט פעילות שנתית בהיקף של כ- 2,000 ₪.
- 5.13 כאמור לעיל, הפעילות המתוארת לעיל מתקיימת ללא כל מעורבות של המחלקה לספורט בחברה לתרבות פנאי וספורט.
- 5.14 המבנה המרכזי המצוי בחוף הסיפאלאס משמש לאחסון הציוד של שבט "צופי הים" לפעילות הימית.
- 5.15 מנהל מחלקת הנוער בחברה לתרבות פנאי וספורט מציין, כי בשל הקרבה לים קיים בלאי משמעותי הן למבנים והן לציוד. החברה לתרבות פנאי וספורט מממנת מפעם לפעם הוצאות הנוגעות למבנה ולציוד.
- 5.16 בנוסף, לדבריו החברה לתרבות פנאי וספורט בודקת, כי קיימים אישורים בטיחותיים בתחומים של חשמל וכיבוי אש, למבנים השייכים לפעילות שבט "צופי ים", קרי המבנה המרכזי המשמש כמחסן, והמשרד וכיתת הלימוד במבנה המזרחי.
- 5.17 שבט "צופי ים" רכשו ציוד ימי לפעילות, והם אף משתמשים בציוד של ביה"ס לחינוך ימי שנרכש על ידי משרד החינוך.

פרק ג': עמותת "מועדון השייטים – זבולון"

1. כללי

- 1.1 עמותת "מועדון השייטים – זבולון" מקדמת את פעילות הספורט הימי באמצעות חוגי ספורט לילדים ונוער.
- 1.2 לעמותה מבנים בשני מתחמים סמוכים בחוף הסיפאלאס. מבנים אלו מצויים בבעלותם לאחר שנרכשו מרשות הפיתוח.
- 1.3 מתחם אחד הצמוד לביה"ס לחינוך ימי, כולל משרד, מלתחות, מחסן מרכזי וכיתת לימוד. מתחם שני כולל מחסנים, משרדים, מטבח ושירותים, וכן חנות לממכר ציוד גלישה.
- 1.4 ביה"ס לחינוך ימי משתמש במבנה העמותה לאחסן ציוד ימי השייך לו, וכן לעיתים משתמש בכיתת הלימוד, ובנוסף משתמש בציוד הימי של העמותה לפעילות ביה"ס.

2. הסכם התקשרות עם עמותת "מועדון השייטים – זבולון"

- 2.1 הביקורת בדקה ומצאה, כי בשנת 2011 נחתם הסכם בין העירייה לבין עמותת "מועדון השייטים-זבולון".
- 2.2 מטרתו של ההסכם היתה להסדיר את השימוש ההדדי במבנה עמותת "מועדון השייטים – זבולון" ובמבנה העירייה, וכן בציוד ובמתקנים השייכים לעירייה ולעמותת "מועדון השייטים – זבולון" בחוף הסיפאלאס.
- 2.3 למעשה, ביה"ס לחינוך ימי עושה שימוש בציוד ובמבנה של העמותה, ואילו עמותת "מועדון השייטים – זבולון" לדברי מנהל ביה"ס לחינוך ימי, אינה עושה שימוש בציוד של ביה"ס לחינוך וספורט ימי.
- 2.4 בהתאם להסכם (סעיף 4.1) "מועדון השייטים – זבולון" נותן רשות לבי"ס לחינוך ימי להשתמש בחלק מהמבנה (לפי המסומן בתשריט המצורף בנספח 1 להסכם) לצורך אפסון של סירות, גלשנים, אביזרים וציוד ימי (בהתאם לנספח 2 המצורף להסכם). כמו כן, מאשר "מועדון השייטים – זבולון" לבאי ביה"ס לחינוך ימי לעשות שימוש במקלחות שבמבנה המועדון וכן בכיתת הלימוד.
- 2.5 השימוש במבנה כולל שירותי חשמל, ולכן נקבע בהסכם, כי "מועדון השייטים – זבולון" ישלם את חשבון החשמל, והעירייה תחזיר לו את עלות החשבון ששולם תוך 15 ימים מהעברת העתק החשבון המשולם עם דרישת תשלום למחלקה.
- 2.6 הביקורת בדקה ומצאה, כי בפועל אין עמותת "מועדון השייטים – זבולון" מגישה לעירייה את חשבונות החשמל לתשלום, והעירייה אינה משלמת אותם.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

2.7 ההסכם אינו כולל כל תמורה להוציא התחייבותה של העירייה לשלם את תשלומי החשמל, וכאמור העירייה אינה מבצעת התחייבותה זו.

2.8 בעבר, בשנת 1992, עם הקמתו של בית-הספר לחינוך ימי של העירייה, נחתם הסכם בין העמותה ובין העירייה, המחייב את העמותה לספק לביה"ס לחינוך ימי, חשמל ומים חמים, שימוש בציוד ספורט של העמותה ואחסון הציוד של בית-הספר לחינוך ימי במחסן העמותה, ובתמורה לכך שולם תשלום שנתי של 8,000 ש"ח (קודם לכן, התשלום היה גבוה יותר ועמד על 12,000 ש"ח), אולם תשלומים אלו הופסקו בשנת 2001 ומאז העמותה אינה מקבלת כל תשלום מהעירייה.

2.9 מנהלת המחלקה לחינוך יסודי טוענת, כי לדעתה תשלומים אלו הופסקו משום שנערכה הפרדה של מוני החשמל והמים, כך שהעמותה הפסיקה לשלם בגין צריכת החשמל וצריכת המים של ביה"ס לחינוך ימי.

2.10 "מועדון השייטים - זבולון" נתן במסגרת הסכם זה רשות נוספת לביה"ס לחינוך ימי, להשתמש בכלי השייט והגלישה, בימים ובשעות בהם אין "מועדון השייטים - זבולון" משתמש בציוד זה.

2.11 מנגד, העירייה נותנת רשות ל"מועדון השייטים - זבולון" להשתמש בציוד המאופסן על ידה במבנה המועדון, כולל הציוד שבבעלות משרד החינוך שנרכש עבור ביה"ס לחינוך ימי.

2.12 בנספח 2 להסכם זה מופיעות שתי רשימות, האחת רשימת ציוד המאוחסן במבנה "מועדון השייטים - זבולון", והשנייה רשימת הציוד השייך ל"מועדון השייטים - זבולון" ומושאל לשימוש בית הספר לחינוך ימי.

2.12.1 להלן רשימת ציוד השייך לביה"ס לחינוך ימי ומאוחסן במבנה "מועדון

השייטים - זבולון" – נספח 2:

הציוד	כמות
אופטימיסט כולל מערך	2
גלשן רוח כולל מערך	3
חגורות ציפה	50
קיאקים	10
משוטים לקיאקים	20
קרוול כולל מערך	3
לייזר	1
סירת מנוע	2

2.12.2 רשימת הציוד השייך ל"מועדון השייטים - זבולון" ומושאל לשימוש בית הספר לחינוך ימי.

כמות	הציוד
8	סירה אופטימיסט קומפלט
8	גלשן רוח קומפלט

2.13 תקופת ההסכם היתה לעשרים חודשים שהחלו בתאריך 1.1.2011 והסתיימו בתאריך 31.8.2012.

2.14 בתום התקופה, על פי ההסכם, היה על העירייה לפנות את הציוד מהמבנה בו הוא מאופסך.

2.15 הביקורת בדקה ומצאה כי ההסדר המפורט בהסכם לעיל, נותר על כנו גם בתום תקופת ההסכם.

2.16 בנוסף להסכם זה נמצאו שתי טיוטות הסכם המתייחסות לתקופות שונות, האחת לתקופה מ- 1.9.2012 ועד ל-31.8.2013 והשנייה ל- 1.1.2017 ועד ל- 31.12.2019, אשר נכתבו אולם לא נחתמו. מכאן, שמחודש ספטמבר 2012 ועד היום, אין הסכם חתום בין העירייה לבין עמותת "מועדון השייטים - זבולון" המסדיר את הנושאים שהופיעו בהסכם הקודם, וזאת למרות שלא חל שינוי בפועל בתנאים.

2.17 הביקורת סיירה במבנים הרלוונטים בחוף הסיפאלאס ומצאה, כי כאמור עמותת "מועדון השייטים - זבולון" מחזיקה למעשה במבנים בשני מתחמים שונים, האחד מהם צמוד לביה"ס לחינוך ימי, ובשני מנוהלת גם חנות לממכר ציוד גלישה.

2.18 למרות זאת, מצאה הביקורת, כי העמותה מחוייבת בתשלום ארנונה רק לגבי המתחם השני, ללא כל התייחסות למתחם הצמוד לביה"ס לחינוך ימי.

2.19 יתרה מכך, החיוב במתחם השני הינו בשיעור של 60% בלבד משטח הנכסים שבבעלותה, במתחם זה, ובנוסף התעריף אינו קבוע ומשתנה בהתאם לסוג השימוש, כגון: מחסנים.

2.20 ההסבר לשיעור המופחת שאישר מנהל אגף ההכנסות הוא שהדבר נובע מהעובדה, כי העירייה מאפסנת בנכסיה של העמותה את הציוד השייך לביה"ס לחינוך וספורט ימי. אולם, אין לכך כל תיעוד ואישור.

2.21 הביקורת בדקה את התשלומים בפועל בגין ארנונה ששילמה עמותת "מועדון השייטים - זבולון" ומצאה, כי מתקיים משא ומתן עם הנהלת עמותת "מועדון השייטים - זבולון" בנוגע לתשלומי הארנונה.

2.22 מנהל אגף ההכנסות מסר, כי העמותה שלמה עד כה סך של כ- 65,000 ₪ לשנה, משנת 2017 ועד שנת 2019, כולל, וזאת רק עבור המתחם בו מצוייה החנות.

2.23 מנהל העמותה דיווח למנהל אגף ההכנסות, כי החנות החלה לפעול רק בשנת 2017. בהתאם לכך, חוייב מנהל העמותה בתשלומי ארנונה החל משנה זו, בלבד.

2.24 הביקורת מצאה, כי מבקר העירייה לשעבר ציין את עובדת קיומה של חנות זו בדוח הביקורת שערך בנושא זה בשנת 2004, כך שעל פניו נראה כי הדיווח של מנהל העמותה אינו נכון.

3. התנהלות קדם הסכם

3.1 בתאריך 9.7.2019 התקיימה פגישה בין נציגי העירייה ובין נציג עמותת מועדון השייטים על מנת לפתור את הבעיות שהתעוררו בעת הכנת הטיוטה לחידוש ההסכם בין העירייה ובין העמותה.

3.2 בהסכם שהסתיים באוגוסט 2012, כמפורט לעיל, לא קיימת התייחסות לתשלומי הארנונה, כך שלכאורה העמותה היתה מחוייבת בתשלומים אלו. אולם, הביקורת מצאה, כי העירייה לא פעלה לחייב או/ו לגבות תשלומים אלו.

3.3 ההסבר שניתן לכך על ידי מנהל אגף ההכנסות, כמפורט לעיל, הוא שהעירייה לא חיבה את העמותה בתשלומי ארנונה, על מנת להימנע מחיובים של העמותה עבור השימוש שעושה העירייה באמצעות ביה"ס לחינוך ימי במבנה העמותה לצורך אחסון הציוד הימי וכן שימוש בציוד הימי של העמותה. אולם, אין לכך כל תיעוד שאכן העניין נבחן ואושר על ידי הגורמים המוסמכים לכך.

3.4 בתום תקופת ההסכם (אוגוסט 2012), הורה גזבר העירייה לחייב את העמותה בתשלומי ארנונה רטרואקטיביים החל משנת 2006 ועד שנת 2012. סך החיוב הסתכם בכ- 2.7 מליון ₪. החיוב בוצע לפי תעריף של סיווג "עסק".

3.5 יש לציין, כי עד לשנת 2006 לא חוייבה העמותה בתשלומי ארנונה. בשנת 1999 חוייבה העמותה בתשלומי חשמל בלבד.

3.6 לאור זאת, השיב יו"ר העמותה, כי על העמותה לתבוע מהעירייה דמי שימוש ראויים במבנה, במתקנים ובציוד של העמותה של ביה"ס לחינוך ימי, וזאת גם לתקופות קודמות. לטענת יו"ר העמותה, שירותים אלו נתנו לעירייה ללא תמורה ובנוסף, העירייה משתמשת במחסן לאחסון ציוד, ולכן אין העמותה אמורה לשלם תשלומי ארנונה.

3.7 מאז ועד לתום הביקורת, לא התקדם המשא ומתן עם העמותה ולא נחתם הסכם מחודש.

3.8 העירייה הגיעה להסכמה עם נציג העמותה על תשלום ארנונה לשנים 2017 ו- 2018. מדובר על תשלום המסתכם בכ- 65,000 ₪ לשנה, וזאת עבור העסק הקיים במתחם זה (חנות למכירת ציוד גלישה). לאחר הפגישה שילם נציג העמותה את התשלומים הללו לשנים 2017-2019, כולל.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- 3.9 נציג העמותה טוען, כי יש לבטל את חיובי הארנונה שחוייבה העמותה עד לשנת 2016, כולל, מאחר ולטענתו ההסכם (שתוקפו פג בחודש אוגוסט 2012) פטר אותם מתשלום הארנונה בשל דמי השימוש המגיעים להם (בגין השימוש שעושה ביה"ס לחינוך ימי) ובעצם הסכם זה המשיך להתקיים בעל פה.
- 3.10 יש לציין, כי לטענתו של מנהל "מועדון השייטים" הסיווג בארנונה של הנכס כעסק אינו נכון, ויש לשנותן לסיווג לספורט הימי.
- 3.11 בדיון זה סוכמו העניינים הבאים:
- 3.11.1 העמותה תשלם ללא דיחוי את יתרת החוב לשנת 2019, וזאת כתנאי לדיון בטענותיה. הביקורת בדקה ומצאה כי אכן תשלום זה בוצע.
- 3.11.2 נציג העמותה ימציא פירוט של כל השימושים שעשתה העירייה באמצעות ביה"ס לחינוך ימי במתקני העמותה והציוד כולל הערכת שווי השימוש. נציג העמותה הכין מסמך כאמור לעיל בסיכומו הסתכמו העלויות ב – 337,000 ₪.
- 3.11.3 היועצת המשפטית תכין חוות דעת בנוגע לחיוב שחוייבה העמותה בתשלומי ארנונה לשנים 2006-2012, בהתייעצות עם מנהל אגף ההכנסות ומשרד עו"ד ר. שטיפל בשומה זו, בעניין ביטול חיובים אלו שנבעו מטעות.
- 3.11.4 גזבר העירייה יבדוק מול אגף החינוך איזה שימוש נעשה במתקני העמותה ובציודה בשנים עברו ועד היום, זמני השימוש ותקופות, מספר התלמידים הנוטלים חלק בפעילות ביה"ס לחינוך ימי, היקף הציוד הקיים של ביה"ס לחינוך ימי ומדוע הוא נדרש לציוד של העמותה.
- 3.11.5 גזבר העירייה יורה על עריכת השוואת בין נתוני אגף החינוך ובין נתוני העמותה.
- 3.11.6 תיערך ישיבה חוזרת בתוך 60 יום, קרי בחודש ספטמבר 2019. לדברי מנהל אגף ההכנסות, אכן התקיימה פגישה אולם טרם חלה התקדמות במשא ומתן, ואף לא נרשם פרוטוקול הפגישה.
- 3.11.7 העירייה תשיב לנציג העמותה בתוך 60 יום בנוגע לחיובי העמותה.
- 3.12 בתאריך 17.7.2019 הגיש נציג העמותה מסמך לגזבר העירייה ומנהל אגף ההכנסות ובו פירוט לגבי דרישתו לדמי שימוש עבור השימוש שעשה ביה"ס לחינוך ימי במבני העמותה ובציוד שלה.
- 3.13 במסמך זה מציין נציג העמותה כי העמותה נותנת שירותי פעילות, אחסנה, ציוד, מקלחות וכתות לימוד לביה"ס לחינוך ימי משנת 1990 (כלומר כ- 30 שנה). לדבריו, מדובר היה בשיתוף פעולה בין העמותה ובין העירייה שלא התבסס על משאב עסקי אלא על מטרה משותפת להביא את פעילות העמותה להישגים בשם העיר בת ים. אי לכך, העמותה לא דרשה תמורה כספים מהעירייה עבור שירותיה.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

3.14 לטענתו, לאור דרישת העירייה בשנת 2017, לתשלומי ארנונה מחד ולפירוט דרישת העמותה לתשלום עבור שירותיה, הוא מגיש מסמך זה.

3.15 המסמך מפרט את הדרישות הכספיות השנתיות הבאות:

הנושא	חיוב שנתי	הערות
שימוש במבני העמותה	60,000	אולם, מקלחות, תאי הלבשה, שירותים, כתות לימוד ורחבת מרפסת.
אחסנת ציוד ביה"ס לחינוך ימי	88,000	
דמי שימוש בציוד העמותה	189,000	
סה"כ	337,000	

3.16 הדרישה מהעירייה היא לשלם 50% מהתמורה הכוללת המפורט לעיל כלומר 168,500 ₪.

3.17 מאז ועד לתום הביקורת, לא התקדם המשא ומתן עם העמותה ולא נחתם הסכם מחודש. מנהל אגף ההכנסות מסר, כי הוא ממתין שגזברית העירייה שנכנסה לא מכבר לתפקידה, תיכנס לעובי הקורה בעניין זה, ואז ניתן יהיה להתקדם.

4. המתחם הצמוד לביה"ס לחינוך ימי

4.1 הביקורת בדקה ומצאה, כי העירייה התייחסה בחיוביה את העמותה לתשלומי ארנונה למתחם אחד בלבד בו מחזיקה העמותה. המתחם בו נמצא העסק (חנות למכירת ציוד גלישה).

4.2 המתחם הצמוד לביה"ס לחינוך ימי והמוחזק על ידי העמותה לא נמדד כלל, ואי לכך לא חוייב בתשלומי ארנונה.

4.3 בעקבות הערת הביקורת, שלח מנהל אגף ההכנסות מודד על מנת למדוד את השטח הנוסף ולהכלילו בחיוב תשלומי הארנונה.

5. פרויקט "פרחי ספורט – שייט"

5.1 פרויקט "פרחי ספורט - שייט" הינו מיזם איכותי של משרד הספורט שמטרתו להצמיח דור עתיד בענף השייט. הפרויקט מתאים לילדים בטווח הגילאים 8-12 אשר רוצים לחוות תחום חדש שבו ניתן להגיע להגשמה עצמית ולחיבור לטבע. "פרח ספורט" אינו משתתף בשייט תחרותי אלא באירועי ספורט לא תחרותיים (לפחות 4

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

- פעמים בשנה). הפעילות של "פרחי הספורט" אמורה להתקיים במשך שלוש שעות שבועיות (במפגש אחד או שניים).
- 5.2 המטרה היא ליצור מסגרת מקצועית ומהנה בענף השייט לילדים בגילאים 8-12 שתאפשר להם כניסה רכה ונעימה לתחום הגלישה. המסגרת נמנעת מתחרויות על מנת למנוע לחצים על הילדים שעלולים לגרום להרחקתם מענף השייט.
- 5.3 השאיפה היא לפתוח מועדוני שייט ברחבי הארץ ולחזק מועדונים קיימים. באמצעות הפרויקט יוכלו המועדונים להתפתח ולגייס ילדים דרך בתי הספר, מתנ"סים ומרכזי תרבות שבתחום הרשות המקומית של כל מועדון. הפרויקט מאפשר חשיפה לילדים שיגלו עניין במסגרת זו למנף את פרויקט "פרחי הספורט" ליצירת מסורת ותשתית שייט במקומות שעדיין לא נתגבשה כזאת, וכך להרחיב את ענף הגלישה ברחבי הארץ.
- 5.4 הכוונה היא לחשוף את "פרחי הספורט" למגוון כלי שייט (אופטימיסט, קייאקים, סאפים, גלשני רוח, חתירה על סנונית והפלגה בכלי מפרש שונים), כך שכל "פרח ספורט" יוכל להחליט לאיזה כלי שייט הוא מתחבר ואוהב ואיתו יהיה מעוניין להמשיך.
- 5.5 פרויקט "פרחי ספורט – שייט" התנהל באמצעות עמותת "מועדון השייטים – זבולון".
- 5.6 במסגרת פרויקט "פרחי ספורט- שייט" שהתנהל בבת ים, נרכש ציוד ספורט ימי במימון העירייה ומשרד החינוך – מינהל הספורט. מדובר ב- 11 סירות מסוג אופטימיסט. נמצא, כי נעשה שימוש רק בחלק מהסירות.
- 5.7 שבט "צופי ים" ביקשו להשתמש בסירות אלו, אולם לא ניתנה להם רשות לכך ממנהל ביה"ס לחינוך ימי ומיו"ר עמותת "מועדון השייטים - זבולון".
- 5.8 ישנן מספר סירות שאינן נמצאות בשימוש ומאוחסנות במחסן במבנה המזרחי.
- 5.9 שתי סירות שנתרמו גם הן אינן בשימוש .
- 5.10 הביקורת מציינת, כי לפני שנים נהגה העירייה בשיתוף עמותות הספורט לערוך תחרויות שיוט (ע"ש כרמל צפניה), אולם כבר שנים רבות לא נערכות תחרויות מסוג זה.

פרק ד': הכרזות על מבנים מסוכנים

1. כללי

1.1 בית-הספר הימי הוקם בחוף הסיפאלאס בשנת 1992, במגמה להרחיב את הידע והמודעות של בני הנוער בעיר לתחום ספורט זה. בתחילת דרכו פעל בית הספר לחינוך ימי במבנה של עמותת "מועדון השייטים - זבולון", ולאחר מספר שנים בנתה העירייה תוספת למבנה זה.

1.2 התוספת כללה הצבת שלוש מכולות: מכולה המשמשת חדר מנהל, מכולה המשמשת חדר מורים ומכולה המשמשת את אב הבית לאחסון ציוד. המכולות הוצבו ללא קבלת היתר בנייה.

1.3 מצבם הפיזי של מבני בית-הספר (המכולות) מוזנח ביותר וכן סביבתם. הביקורת סבורה, כי ראוי שמבנה של מוסד חינוכי וסביבתו שאליהם מגיעים תלמידים לחינוך, לפעילות ולרכישת ידע יהיו נקיים ומטופחים.

2. ביקור במבני בית הספר

2.1 בביקור שערכה הביקורת במבני בית הספר לחינוך ימי, ציין מנהל בית הספר, כי במשרד המנהל ובחדר המורים אין חשמל והתחזוקה ירודה. בנוסף, במלתחות הבנות אין משאבה, ולכן לא ניתן להשתמש בהן.

2.2 המדרון הקיים לשם הורדת הסירות לים, אינו בטיחותי ולא נמצא בשימוש, אי לכך לא ניתן להשתמש בסירות. קיים מדרון נוסף שהינו תקין, אך משמש רק להורדת כלי שייט קטנים.

2.3 מנהל ביה"ס לחינוך ימי סבור, כי יש לפעול מול אגף הבינוי במשרד החינוך לבניית ביה"ס לחינוך ימי, ולשם כך על העירייה להגיש בקשה מסודרת. ספק, אם ניתן לקדם נושא זה בשנים הקרובות לאור הימצאותה של העירייה בתוכנית הבראה.

2.4 לדברי מנהלת המחלקה לחינוך יסודי, ביה"ס פועל במבנה שאינו ראוי לפעילותו, ואף משתמש במבנה של עמותת "מועדון השייטים - זבולון". מנהלת המחלקה ציינה גם היא את הבעייה הקיימת במלתחות ושירותי הבנות, כך שלא ניתן להשתמש בהם. לדבריה, מזג האוויר הסוער בחורף 2019, גרם נזקים כבדים למבנים ולמדרון, עד כדי יצירת בעייה בטיחותית, כאמור לעיל. בנוסף, הדגישה כי כעת קיימת בעייה רצינית נוספת של הכרזה על מבנים אלו בחוף הסיפאלאס כמבנים מסוכנים.

2.5 לטענתה, תוכניות שהוכנו על מנת לשפר את התנאים בהם פועלים התלמידים, לשפץ את המבנים, ולמנף את ענף הספורט הימי, לא יצאו לפועל בשל היעדר תקציבים.

3. מבנים מסוכנים

3.1 בתאריך 20.9.2018 נערך סיור במבנים המצויים בחוף הסיפאלס בהם מתקיימת פעילות הספורט הימי, משרדים, אחסון הציוד, שירותים ומלתחות, וזאת בעקבות תלונה שהתקבלה בעירייה על מבנים מסוכנים ועל ליקויים הקיימים במבנים אלו.

3.2 הסיור נערך על ידי מהנדס חיצוני בהוראת מהנדס העיר ובליוי של סגן סמנכ"לית חטיבת קהילה האחראי על תחזוקת מוסדות החינוך.

3.3 חוות הדעת של המהנדס החיצוני על המבנים בהם נערך הסיור נשלחו למהנדס העיר אשר הפיץ בתאריך 4.10.2018 את תוצאות הביקורות הללו לגורמים המקצועיים בעירייה: סמנכ"לית קהילה, סגן סמנכ"לית קהילה, מנהלת אגף מוניציפלי ומנהל אגף החופים.

3.4 כל המבנים שנבדקו להוציא אחד, (מבנה, מלתחות ואחסנה) הוכרזו על ידי מהנדס העיר **כמבנים מסוכנים**.

3.5 להלן **תמצית מסקנות** המהנדס החיצוני לגבי כל אחד מהמבנים שנבדקו **ותמצית הפעולות** שמהנדס העיר דרש לנקוט לאור מסקנות אלו:

מבנה שבט צופי הים – מבנה טרומי

3.5.1 המבנה הנדון נפגע מהשפעות סביבתיות ואקלימיות כאשר חלק מהנזקים שנצפו במבנה נובעים מקיים של חומרי הבנייה ותחזוקה לקויה.

3.5.2 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

3.5.3 נזקים אלו מסכנים את המבנה ומחלישים אותו. ללא שיקום ותיקון מידי של המבנה, מצבו יחמיר באופן שיוסב נזק לרכיבים קונסטרוקטיביים נוספים במבנה ולרכיבים לא קונסטרוקטיביים.

3.5.4 **המבנה במצבו הנוכחי מהווה סכנה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

3.5.5 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליוי מהנדס מבנים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו, **באופן מיידי**.

3.5.6 **הנני מכריז בזאת על המבנה כמבנה מסוכן**.

הפעולות שיש לנקוט

3.5.7 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום המבנה בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס במבנה ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון המבנה.

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

3.5.8 לאחר ביצוע עבודות תיקון ושיקום המבנה, יש לקבל את אישור מהנדס המבנים שמונה כי בדק את המבנה ושעבודות השיקום והתיקון בוצעו בהתאם לתכניותיו, להוראותיו, לשביעות רצונו, ולהגיש את אישורו החתום לעירייה.

3.5.9 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועפ"י אישור סופי של מהנדס העירייה.

מבנה מלתחות ואחסנה

3.5.10 המבנה הנדון נפגע מהשפעות סביבתיות ואקלימיות כאשר חלק מהנזקים שנצפו במבנה נובעים מקיים של חומרי הבנייה ותחזוקה לקויה.

3.5.11 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק קל, ומתבטאים בסדקים בקירות פנים וחוף.

3.5.12 נזקים אלו מסכנים את המבנה ומחלישים אותו. ללא שיקום ותיקון של המבנה, מצבו עלול להחמיר באופן שעלול להוביל לנזקים נוספים במבנה.

3.5.13 בסיוור לא נמצאו אינדיקציות של מבנה מסוכן.

3.5.14 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו.

הפעולות שיש לנקוט

3.5.15 יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו בפיקוחו ובאחריותו.

רמפה ירידה לים

3.5.16 המבנה הנדון נפגע מהשפעות סביבתיות ואקלימיות כאשר חלק מהנזקים שנצפו במבנה נובעים מקיים של חומרי הבנייה ותחזוקה לקויה.

3.5.17 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

3.5.18 נזקים אלו מסכנים את המבנה ומחלישים אותו. ללא שיקום ותיקון מידי של המבנה, מצבו יחמיר באופן שיוסב נזק למבנה הקונסטרוקטיבי.

3.5.19 קיים חשש לגלישת חלק מהרמפה אל הים, באופן העלול לסכן את המשתמשים ברמפה, רכוש וסביבה.

3.5.20 המבנה במצבו הנוכחי מהווה סכנה לנפש ולרכוש, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

3.5.21 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו, באופן

מיידני.

3.5.22 הנני מכריז בזאת על המבנה כמבנה מסוכן.

הפעולות שיש לנקוט

3.5.23 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום המבנה בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס במבנה ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון המבנה.

3.5.24 מאחר וקיים חשש לגלישת חלק מהרמפה אל הים, באופן העלול לסכן את המשתמשים ברמפה, רכוש וסביבה, יש לנקוט בכל אמצעי הבטיחות הנדרשים במקרה זה על מנת למנוע פגיעה במשתמשי המבנה.

3.5.25 לאחר ביצוע עבודות תיקון ושיקום המבנה, יש לקבל את אישור מהנדס המבנים שמונה כי בדק את המבנה ושעבודות השיקום והתיקון בוצעו בהתאם לתכניותיו, להוראותיו, לשביעות רצונו, ולהגיש את אישורו החתום לעירייה.

3.5.26 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועפ"י אישור סופי של מהנדס העירייה.

מבנים יבילים

3.5.27 **המבנים הנדונים הינם שני מבנים יבילים באורך של 9 מטר ו- 12 מטר הממוקמים ברחבת הירידה לים של בית הספר הימי. המבנים היבילים הם במקור קונטיינרים הבנויים ממתכת, המשמשים בדרך כלל להובלה ואחסון שהוסבו למשרדים.**

3.5.28 המבנים הנדונים נפגעו מהשפעות סביבתיות ואקלימיות כאשר חלק מהנזקים שנצפו במבנים נובעים מקיים של חומרי הבנייה ותחזוקה לקויה.

3.5.29 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, חלקי בטון וטיח תלויים על בלימה, בזרל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

3.5.30 **המבנים במצבם הנוכחי בעלי פוטנציאל סכנה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

3.5.31 הנני מכריז בזאת על הבנין כמבנה מסוכן.

הפעולות שיש לנקוט

3.5.32 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועל פי אישור סופי של מהנדס העירייה.

3.5.33 הביקורת מצאה כי מהנדס המבנים שבדק את המבנים בהנחיית מהנדס העירייה, המליץ כי לאור הנזקים הרבים הקיימים במבנים, להחליף את

המבנים במבנים חדשים, זאת בהתחשבות בעלות של מבנים חדשים מסוג זה. המלצה זו לא הופיע במסמך שהכין והפיץ מהנדס העיר לגורמים הרלוונטיים.

4. לוחות הזמנים

4.1 מהנדס העיר דרש לנקוט בכל הפעולות הנדרשות לצורך שיקום המבנים הללו כמתואר במכתביו, בהתאם להנחיות מהנדס מוסמך ובאחריותו, **תוך 21 ימים מיום קבלת המכתב**. מהנדס העיר מציין במכתבו, כי אי היענות לדרישות לביצוע העבודות מהווה עבירה פלילית ועשויה לגרור הגשת כתב אישום. בנוסף, קיימת אחריות משפטית, נזיקית ופלילית על כל נזק לנפש או לרכוש שייגרם.

4.2 הביקורת בדקה ומצאה, כי בתאריך 10.10.19 הוגשה בקשה להסרת המסוכנות, לגבי מבנה שבט צופי ים, אולם חוות דעתו של מהנדס העיר היתה שלא ניתן להסירה, משום שהנזקים שתוארו במכתב ההכרזה לא תוקנו.

4.3 בנוסף, הוחלט כי הרמפה תיהרס ותיבנה רמפה חדשה ואילו המבנים היבילים יהרסו.

5. מבנה האחסנה של עמותת זבולון – "מועדון השייטים" – מבנה טרומי

5.1 הביקורת מצאה, כי מהנדס העיר הכריז גם על **מבנה האחסנה של עמותת זבולון – "מועדון השייטים" – מבנה טרומי**, כמבנה מסוכן.

5.2 להלן **תמצית מסקנות** המהנדס החיצוני לגבי מבנה זה **ותמצית הפעולות** שמהנדס העיר דרש לנקוט לאור מסקנות אלו:

5.2.1 המבנה הנדון נפגע מהשפעות סביבתיות ואקלימיות כאשר חלק מהנזקים שנצפו במבנה נובעים מקיים של חומרי הבנייה ותחזוקה לקויה.

5.2.2 הנזקים מאובחנים בדרגת נזק בינוני עד נזק כבד מאוד, ומתבטאים בסדקים ברכיבים קונסטרוקטיביים של המבנה, התפוררות רכיבי בטון, חלקי בטון תלויים על בלימה, ברזל זיון חשוף וקורוזיה חמורה של מוטות הזיון.

5.2.3 נזקים אלו מסכנים את המבנה ומחלישים אותו. ללא שיקום ותיקון מידי של המבנה, מצבו יחמיר באופן שיוסב נזק לרכיבים קונסטרוקטיביים נוספים במבנה ולרכיבים לא קונסטרוקטיביים.

5.2.4 עקב הנזקים הרבים הקיימים במבנה יש חשש ליציבות המבנה. זאת כאשר המבנה עלול להתמוטט בפתאומיות באופן המסכן את משתמשי המבנה, עוברי אורח, רכוש והסביבה.

5.2.5 **המבנה במצבו הנוכחי מהווה סכנה חמורה לנפש ולרכוש**, מסכן את המשתמשים במבנה, את העוברים והשבים בסביבתו, את רכושם ואת הסביבה.

5.2.6 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו במבנה ולשקם את רכיבי המבנה בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו, באחריותו ובפיקוחו, באופן מיידי.

5.2.7 הנני מכריז בזאת על המבנה כמבנה מסוכן.

הפעולות שיש לנקוט:

5.2.8 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך באופן מיידי לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום המבנה בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס במבנה ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון המבנה.

5.2.9 יש להסיר לאלתר את כל רכיבי הבטון התלויים על בלימה, הרופפים והעומדים להינתק מקירות המבנה. על פי הנחיות מהנדס המבנים שימונה, בפיקוחו ובאחריותו, על מנת למנוע כל פגיעה אפשרית במשתמשי המבנה, עוברי אורח, רכוש והסביבה.

5.2.10 מאחר וקיים חשש ליציבות המבנה, המבנה עלול להתמוטט בפתאומיות באופן המסכן את משתמשי המבנה, עוברי אורח, רכוש והסביבה. יש לנקוט בכל אמצעי הבטיחות הנדרשים במקרה זה על מנת למנוע פגיעה במשתמשי המבנה, ולפנות את המבנה ולא להשתמש בו עד לאחר השלמת כל העבודות לתיקון ולשיקום המבנה.

5.2.11 לאחר ביצוע עבודות תיקון ושיקום המבנה, יש לקבל את אישור מהנדס המבנים שמונה כי בדק את המבנה ושעבודות השיקום והתיקון בוצעו בהתאם לתכניותיו, להוראותיו, לשביעות רצונו, ולהגיש את אישורו החתום לעירייה.

5.2.12 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועפ"י אישור סופי של מהנדס העירייה.

5.3 הבקשה להסרת הכרזה על מבנה מסוכן זה, הוגשה בחודש יוני 2019. בחודש יולי 2019 נבדקה הבקשה, אולם נדחתה משום שהנזקים על דעת מהנדס העיר תוקנו באופן חלקי.

5.4 בתאריך 24.12.2019 הוסרה על ידי מהנדס העיר, הכרזת הסכנה על מבנה זה לאור ביצוע עבודות שיקום ותיקון המבנה, ובהתאם לאישורו של מהנדס שהצהיר, כי המבנה בטוח ואינו מסוכן לשימוש. ההכרזה על הסרת מסוכנות המבנה נעשתה לאחר שנערך סיור במבנה לצורך בדיקתו.

6. קיר תמך

6.1 בתאריך 2.3.2016 נערך ביקור של מהנדס מבנים חיצוני בקיר התמך המצוי בחוף הסיפאלס. הביקור נערך בהוראת מהנדס העיר לצורך בחינת הכרזה כמבנה מסוכן. מדובר על קיר תמך המצוי צפונית לביה"ס לחינוך ימי במרחק של כ-100 מטר, ואינו נוגע למבנים של חטיבת קהילה.

6.2 חוות הדעת של המהנדס קבעה, כי :

6.2.1 הקיר נבנה ביסודו מיציקת בטון מזוין, במטרה לתמוך את תלולית האדמה הקיימת בסמוך לחוף. חלקו הצפוני של הקיר, גובהו כ- 350 ס"מ, אורך המקטע כ- 170 ס"מ ועובי הקיר כ-30 ס"מ.

6.2.2 ניכר כי חלקו התחתון בנוי ללא יסוד, ובו רשת זיון חשופה, ובחלקו העליון והעורפי (מזרחי) הובחן בהיפרדות ובשברי בטון, יחדיו עם חבית חלודה שהוצבה במטרה להוות תמיכה נוספת.

6.2.3 עקב לחץ האדמה כלפי הקיר, הקיים בהתמדה, חלקו הצפוני של הקיר קיבל הטייה משמעותית לעבר חוף הים, ומצבו הנוכחי הינו רעוע.

6.2.4 קיים לחץ מתמיד של האדמה כלפי הקיר. בחלקו הצפוני, שבו לא נערך חיזוק יציקת בטון, ניכרת הטייה של הקיר כלפי החוף, ללא שיקום וחיזוק קיר זה, מצבו עשוי להחמיר, עד לכדי התמוטטות.

6.2.5 קיים חשש לחוזקו ויציבותו של הקיר בחלקו הצפוני. מצבו הנוכחי מהווה סכנה לרוחצים ולמשתמשים בחוף. אולם, בחלקו הדרומי, שבו נערך חיזוק ויציקת בטון, לא נשקפת סכנה מיידית ליציבות מקטע זה.

6.2.6 הקיר במצבו הנוכחי מהווה סכנה חמורה לנפש ולרכוש.

6.2.7 במקרה זה יש לתקן את הנזקים שנצפו בקיר בליווי מהנדס מבנים מתאים על פי הנחיותיו ובאחריותו, **ובאופן מיידי.**

6.2.8 הנני מכריז בזאת על הקיר כמבנה מסוכן.

הפעולות שיש לנקוט:

6.2.9 יש למנות מהנדס מבנים מוסמך **באופן מיידי** על ידי העירייה לצורך קביעת אופן תיקון ושיקום הקיר בהתאם לממצאים הנתונים בבדיקה זו ובהתאם לבדיקות נוספות שיבצע המהנדס בקיר ויערוך תכניות מתאימות לשיקום ותיקון הקיר.

6.2.10 על מהנדס המבנים שימונה על ידי העירייה, לערוך בדיקות הנדסיות בכל הקיר באופן מיידי לפי הצורך שימצא לנכון, כאשר קביעת אופן תיקון ושיקום הקיר על ידי המהנדס ועריכת תוכניות מתאימות, יהיה לאחר השלמת כל הבדיקות ההנדסיות הנדרשות. זאת כאשר יש להבטיח שהתיקונים יחזיקו

ספורט ימי-חוף הסיפלאס

לאורך שנים בהתאם לכל הדרישות הנתונות בתקנים הישראלים הרלוונטיים ובמפרטים הטכניים המיוחדים.

6.2.11 עבודות שיקום ותיקון הקיר יבוצעו **באופן מיידי** על פי תכניות המהנדס שימונה מטעם העירייה בפקוחו ובאחריותו המלאה.

6.2.12 עד לגמר ביצוע עבודות התיקון, יש לגדר האזור למניעת גישה למשתמשים בחוף.

6.2.13 לאחר ביצוע עבודות תיקון ושיקום הקיר, יש לקבל את אישור מהנדס המבנים שמונה מטעם העירייה כי בדק את הקיר, ושעבודות השיקום והתיקון בוצעו בהתאם לתכניותיו, להוראותיו, לשביעות רצונו, ולהגיש את אישורו החתום לעירייה.

6.2.14 הסרת ההכרזה של המבנה המסוכן תהיה על ידי מהנדס המבנים ועפ"י אישור סופי של מהנדס העירייה.

6.3 עותק מחוות דעת זו מתאריך 6.3.2016 שנמסר לביקורת, לא כלל תיעוד של הגורמים המקצועיים בעירייה אליהם נשלחה. במחלקה למבנים מסוכנים לא נמצאה לכך אסמכתא בכתב. לטענת מזכירת המחלקה, חוות הדעת נשלחה לסמנכ"ל ותפעול ולמנהל אגף החופים.

6.4 הביקורת מציינת, כי זהו דוח ביקורת **שני** (הראשון הוא דוח ביקורת משנת 2016 על קריסת קיר תמך בסמוך לגני הילדים ברחוב מסריק), בו מתריעה הביקורת על ליקויים בתיעוד הפצתן של חוות הדעת של מהנדסים בתחום המבנים המסוכנים וההכרזה על היותם מבנים מסוכנים. הדבר חמור ביותר, ואף עלול לסכן את המשתמשים במבנים אלו או/ו העוברים ושבים בסמוך אליהם.

6.5 עד לתום הביקורת, לא נמצאה אסמכתא לכך שבוצעו פעולות להסרת המסוכנות מקיר תמך זה.

6.6 הביקורת לא מצאה כל תיעוד למעקב של המחלקה למבנים מסוכנים באגף ההנדסה אחר הנחיותיה על מנת לוודא, כי הן אכן מבוצעות.

7. היתרי בנייה

7.1 בחודש יולי 2019, הודיעה היועצת המשפטית כי תוצאות הבדיקה שנתבקשה לבצע העלו, כי למבני צופי הים ובית הספר לחינוך ימי, אין לכאורה היתרי בנייה.

7.2 חוות דעת משפטית שהתקבלה בעירייה לפי בקשתה של היועצת המשפטית, שסקרה מסמכים רבים הנוגעים לכלל המבנים בחוף הסיפאלאס, קבעה כי חלק מהמבנים ישנים, כך שהוקמו עוד קודם כניסתו של חוק התכנון והבנייה בשנת 1965. בנוסף נמצא, כי הועדה המקומית בת ים התייחסה במשנה זהירות לאורך השנים למבנים הקיימים, ונמנעה מלטעון שמדובר בבנייה לא חוקית.

7.3 בסיכום הביקורת מסר סגן סמנכ"לית חטיבת קהילה, כי היתרי הבנייה למבנה המזרחי ולמבנה המרכזי בחוף הסיפאלאס הוסדרו כחוק. לעומת זאת, הקונטיינרים ששימשו את ביה"ס לחינוך ימי למשרדים מיועדים להריסה ולא יעשה בהם שימוש. בנוסף, הרמפה שהוכרזה כמבנה מסוכן, תיהרס ותיבנה מחדש באופן בטיחותי. בתום הביקורת נמסר, כי הרמפה נהרסה, ונבנתה גדר המונעת ירידה לים ממיקום זה. במהלך השיפוצים הנרחבים המתוכננים במקום, תבנה רמפה חדשה. בנוסף, הוכנה תוכנית לפינוי המבנים היבילים כולל כתבי כמויות.

8. אישור בטיחות שנתי

8.1 על פי נוהלי משרד החינוך על העירייה באמצעות מנהל הבטיחות במוסדות החינוך, לערוך בדיקות בטיחות במוסדות החינוך שלה, ובהתאם להוציא אישור בטיחות שנתי למשרד החינוך עבור כל מוסד ומוסד. מוסד חינוכי שלא ניתן לגביו אישור בטיחות שנתי, לא יוכל לפעול.

8.2 לשם כך, על העירייה להיערך מבעוד מועד טרם פתיחתה של שנת הלימודים, לקיום סקר שנתי להערכת הסכנות במוסדות החינוך הפועלים בתחומה.

8.3 על העירייה להסיר את המפגעים ולתקן את הליקויים, הן אלה שהובאו לידיעתה על ידי הנהלות מוסדות החינוך או על ידי הנהלת המחוז, והן אלה שנמצאו במבדקי בטיחות שבוצעו במהלך חופשת הקיץ, וזאת כדי לוודא שהמוסד החינוכי כשיר ומוכן בטיחותית לאכלוס תלמידים לקראת פתיחת שנת הלימודים.

8.4 העירייה תדווח למשרד החינוך על גמר ההכנות ועל קיום אישורי מוכנות למוסדות החינוך שברשותה עד 15 באוגוסט בכל שנה. באחריות העירייה לדווח למשרד החינוך על אישורי מוכנות של כלל המוסדות שנמצאים ברשותה לקראת פתיחת שנת הלימודים, ומשרד החינוך ירכז את כלל אישורי המוכנות של כל הרשויות המקומיות לקראת פתיחת שנת הלימודים.

8.5 מנהל בית הספר יקבל מהעירייה העתק של אישור מוכנות חתום ומעודכן על ידי מי שמופקד על הבטיחות ברשות המקומית.

8.6 בחודש אוגוסט 2018, לקראת פתיחת שנת הלימודים תשע"ט הודיע מנהל הבטיחות במוסדות החינוך בעירייה, כי לא ניתן לתת אישור בטיחותי למבנים בהם פועל בית הספר לחינוך ימי. הסיבות שמנה הממונה על הבטיחות הן: המבנים אינם בבעלות העירייה (הכוונה היא למתחם השייך לעמותת "מועדון השייטים - זבולון"), והם מהווים סכנה בטיחותית לתלמידים אשר שוהים בהם.

8.7 יש לציין כי עד לאותה עת, ניתן אישור בטיחות שנתי למנהל בית הספר לחינוך ימי לפתיחת שנת הלימודים מדי שנה.

8.8 לאחר פגישה שהתקיימה בתחילת חודש ספטמבר 2018, אישר מנהל הבטיחות במוסדות החינוך באופן זמני, את מבנה בית הספר המקורי, ובתנאי שיבוצע תיחום מסודר, בהתאם להנחיות אשר נתנו למנהל בית הספר.

9. פעולות העירייה לחיזוק המבנים

9.1 העירייה התגייסה למצוא פתרון על מנת שניתן יהיה להמשיך את הפעילות המתקיימת הן בבית הספר לחינוך ימי והן במבנה צופי הים.

9.2 במהלך החודשים האחרונים בוצעו עבודות לחיזוק ולתיקון הליקויים במבנים.

9.3 סגן מנהלת החטיבה עדכן בתום הביקורת, כי בוצעו הפעולות הבאות המתייחסות להחזרתה של פעילות שבט "צופי ים", כדלקמן:

9.3.1 הקמת גדר סביב מתחם המבנים על פי הנחיית יועץ הבטיחות.

9.3.2 סידורי חשמל במבנה המזרחי ואישור חשמלאי מוסמך על המבנה.

9.3.3 קבלת אישור מהנדס על יציבות המבנה.

9.3.4 הכשרת כיתות לימוד במבנה המזרחי.

9.3.5 סידורי אינסטלציה ומים במרחב.

9.3.6 סידורי בטיחות סביב המבנה וקבלת אישור הפעלה של המקום על ידי יועץ בטיחות.

9.3.7 איטום נקודתי של גג המבנה המזרחי.

9.4 בסיכום הביקורת, מסר מנהל ביה"ס לחינוך ימי, כי בשנת הלימודים הנוכחית (תש"פ) הפעילות של ביה"ס לחינוך ימי מתקיימת אך ורק בבתי הספר, וזאת בשל עבודות התחזוקה והשיפוצים המתבצעים במקום.

9.5 בעקבות זאת, חלק מבתי הספר ויתרו השנה על התכנית, אולם עדיין ישנם בתי ספר בהם קיימת מוטיבציה רבה להפעלתה.

9.6 לאור האילוצים הללו, מתקיימים סיורים והשתלמויות למורי בית הספר.

9.7 התכנית העתידית בסיום עבודות התחזוקה והשיפוצים הינה, להעתיק את מבנה ביה"ס למבנה המזרחי בחוף הסיפאלאס בו פועלים כיום שבט "צופי ים", ואילו פעילותו של שבט "צופי ים" תתקיים במבנה המרכזי. לשם כך, פונה מצידוד המחסן הנמצא במבנה זה.

9.8 במסגרת תכנית זו נמצאו פתרונות לשינוע הסירות ממקומות האחסנה שלהן אל תוך הים.